

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 K. 50 f. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetési díj: Háromhásos petit sor egyszeri hirdetése 30 fillér; hosszúságos hirdetésért jutányosabb. Nyiltér: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Az eperjesi ref. egyház.

Lélelemelő ünnepség keretében alakult meg az eperjesi ref. missiói egyház s iktatta hivatalába lelkészét, *Gönczy* Gábort. Kétszáz évvel ezelőtt (1711.) tette földönfutóvá az utolsó eperjesi ref. papot a nemzeti és lelkiismereti szabadságot egyaránt lábbal tapodó császári hatalom. Az új erőre kapó reakció bénító nyomása alatt szerteszét szóródtak az előbb virágzó református gyülekezet hívei, a kik vagy hontalanokká lettek, vagy a gyászos sorsukban osztályos evangélikus egyháznak védelmébe ajánlották magukat. És most, két évszázad elmúltával, valóra vált a sóvárgó vágy: saját szertartása szerint dicsérheti Eperjesen a református hívő a magyarok Istenét.

Nem felekezeti villongás hívta életre az új egyházat, hanem a hívők benső lelki szüksége. Hosszú évtizedek lankadatlan munkája hozta meg a várva-várt gyümölcsöt. Nagy akadályokat kellett leküzdeniök a reformátusoknak, míg régi vágyuk teljesedésbe ment. Annál nagyobb most örömük! Megható volt látni a templomi ünnepen a szemek ragyogását, hallani a lelkes áhitattal zengő, rég nem hallott zsoltárokat! Feledésbe ment a nagy küzdelem, mindenkinek lelkét a jól végzett munka érzete töltötte be.

Örömnapp volt ez; örömnappja a református egyháznak és Eperjes egész társadalmának, a melynek színe-java felekezeti különbség nélkül összegyűlt, hogy résztvegyen a reformátusok örömeiben. És méltán! Hiszen az új egyház új kulturtényezőt jelent, új erőforrást, a melyből táplálékot nyer az annyi sebből vérző társa-

dalom. Az az, osztatlan rokonszenv, a melyvel az új egyház találkozott, mutatja, hogy városunk közönsége tud a szűk felekezeti korlátok fölé emelkedni s testvérkezet nyújt mindazoknak, a kik vele együtt tudnak és akarnak küzdeni e sokat szenvedett nemzetnek javára. Háttérbe szorultak a kicsinyes szempontok, kinyíltak az együttérző szívek, s a szeretet virága díszített minden keblet.

A református egyház hálással fogadta el a feléje nyúló testvéri jobbot. Az újonnan beiktatott pap ünnepi beszéde a vallásos áhitatnak, de egyszersmind a felekezeti türelmeségnek szép példája volt. Nem akar békét bontani, nem fújja a harcok harsonáját! Az új oltár tüze egyesül a többi oltár tüzevel, hogy bevilágítsa a sötét zúgokat, hogy melegítse a didergőket, új reményre lobbantsa a csüggedőket.

Ez örömnappon számos vigasztaló, lelkesítő jelenséget láthattunk. A másfelekezetűek együttérzése, a testvér evangélikus egyház nagylelkű támogatása, a nemes czélok követése, — mind olyan jelenségek, a melyekről örömmel számolunk be. Ezek teszik oly jelentőségessé az új egyház megalakulását és ezért örömnapp ez, egész Eperjes örömnappja. Hálával kell adóznunk mindazoknak, kik ily szép érzések kiváltására alkalmat adtak. Nemcsak magukért, hanem a közért is dolgoztak! Nemcsak hitüknek építettek védőbástyát, hanem összekapcsolták ezt a többi bástyával, hogy erősítsék a magyarság várát s védjék a szeretet és türellem eszméit.

Örömmel köszöntjük a vezéreket, a kik így

nevelték és így vezették seregüket: ezek között *Révész* Kálmán püspökhelyettes, a magyarhoni reformátusság oszlopos tagját, a nagy tudóst, a kinek szervező talentuma, lelkes kitartása, bölcs tanácsadása volt legfőbb támasztéka az új egyházat szervező reformátusoknak. Örömmel köszöntjük ez ünnepen városunk köztiszteletben álló polgárát, a reformátusok helyettes főgondnokát: *Jónás* Jánost. Jól esett őt ottlátunk a küzdő sereg élén, őt, a kit már megszoktunk ottlátni mindenütt, a hol kulturáról, fejlődésről van szó.

Örömmel köszöntjük őket, a kis sereget, a mely példás önfeláldozással követte vezéreit, s ime, diadalt aratott. Maradjanak továbbra is azok, a minek mutatták magukat: egyházuk hű szolgálói, a szabadelvűség bajnokai és a magyarság apostolai! sg.

Festőtelep Eperjesen.

„Elmult a szép, meleg nyár s a télre fázva gondolok...”

Sárgulnak a lombok; hull a falevél...

Ejnye! Milyen, százszor megénekelt, elsőhajtott s éppen ezért banális dolgokat írtam én most le. S mindezt csak azért, mert véletlenül a Felső-Sétány kopaszodó fáira esett tekintetem, meg a kertilugast befutó vadszőlő leveleire, a mik vörösödni kezdenek. Pedig nem arról akarok én írni. Félre most az elmúlás gondolatával, a hervadás bánatos meséivel, hiszen itt a valóság, — az élet!

Fényben úszik az esti korzó népe. Friss arcokon, ragyogó szemeken török meg a kirakatok csillogása. Az élet lármáját ide hallom. A vándormadarak visszatértek. Benne vagyunk a szezonban.

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

MIKSZÁTH KÁLMÁN a rimaszombati iskolában.

1857—1863.

Írta dr. Veress Samu, a rimaszombati egyesült protestáns főgimn. igazgatója. (Folytatás.)

Mikszáth hat évig járt a rimaszombati, akkor még csak hatosztályú iskolába, 1857-től 1863-ig. Tanárai közül ma már egy sem él. Fábry János 1907-ben, Baksay István pedig 1910-ben húnyt el, mint 90-éves aggastyán. Mindkettőhöz a szeretet és tisztelet kötelekén kívül a legkedvesebb diákkori emlékek fűzik. Mikszáth ezelőtt 17 évvel járt utoljára Rimaszombatban, midőn az ág. h. ev. egyház által rendezett estélyen mint felolvasó résztvevett. Ez alkalommal meglátogatta Baksayt és Fábryt, hogy a gyermekkorban tanúsított szeretetteljes gondoskodásért kifejezze a férfiszív háláját és köszönetét. Fábryval többé nem találkozott, de Baksay néhány évvel később viszonzta a látogatást Budapesten, mely alkalommal Mikszáthné farkasfalvi Mauks Ilona meleg szeretettel kérte föl Baksayt, mint urának egykori kedves tanárát, hogy a régi mód szerint egy-

kis szorgalomra buzdítsa volt tanítványát, ki kényelem-szeretettől azon időtájban ritkán vette kezébe a tollat. Azon időre esett ez, mikor Mikszáth, mint Tisza Kálmán rendületlen híve, nagyon beleélte magát az ilyetelvi, később a fogarasi választókerület képviselői székébe. Hogy volt-e komoly fogantatja a kedélyes tanári dorgatóriumnak, csak maga Mikszáth tudta volna megmondani, a krónikás azonban följegyezhet annyit, hogy ez időtől kezdve sűrű egymásutánban jelentek meg tőle: «A beszélő köntös», «Tavaszi rügyek», «Pipacsok a búzában», «Galamb a kalitkában», «A kis primás» stb. című elbeszélései, melyek e genreben a világirodalom legszebb termékei közé tartoznak. Baksay pedig a «Jó palócok» díszkiadását a következő ajánlással kapta meg Mikszáthtól: «Szeretett tanáromnak, a kinek köszönhetem, hogy író lettem».

Mikszáth rimaszombati tanulótsárai közül közéletünknek ma is kiváló alakjai: Kubinyi Aladár kuriai bfr. kir. törvényszéki elnök, Csabay Pál gömöri ref. esperes, Institórisz Endre ügyvéd, Nagy Gyula orsz. levéltáros és történetíró, kortársai közül pedig, a kik vele egy időben felsőbb vagy alsóbb osztályokba jártak: Lengyel György, Medveczky Sándor, Boczkó Dániel. Ha valaki, bizonyára ők is-

merték legjobban a nyurga termetű s kevésbé előnyös külső formájú Mikszáthot. Különösen Institóriszszal volt kedves cimboraságban, kinek élénk temperamentuma s humoros ötletekkel gazdag észjárása leginkább megfelelt a Mikszáth kedélyének. Institórisz, Mikszáth és Horváth Elek, ki később az ózdi gyár pénztárosa lett, együtt képezték az úgynevezett pipás kompániát. Taxi ugyanis (mert tanulótsárai, ősi diákszokás szerint, a nevében előforduló betűkből összetákolt anagramma-felé gúnyneven csak egyszerűen Taxinak szólították) az iskolai tilalom dacára nagy dohányos volt s miután jómódú atya bőségesen ellátta zsebpénzzel, havi bevételének jórészt szivarra és dohányra költötte el. De azért még ennél is többre becsülte az olvasást. Sokat sétált, még többet pipázott, de legtöbbet olvasott.

Mikszáth mint tanuló nem tartozott a legkiválóbbak közé; némely tantárgyat nagyon elhanyagolt, de viszonylagos tantervben összes tanulótsárai fölé emelkedett. Már Törs Kálmán is följegyezi róla, hogy a történelem kedvenc stúdiumai közé tartozott s az öreg Baksay is híven emlékezett arra, hogy tanítványai közül a történelemből Mikszáth tudott legtöbbet, ellenben a plus-minus és a der-die-das sehogy se tudott a fejében megmaradni. Különben e tárgyak iránt az ifjúság

Ne mulassza el

az ős közeledtével személyesen vagy levélileg egy próbavásárlást tenni

ERDÉLYI

Legszolidabb kiszolgálás.

KASSÁN

nagy ruha-áruházában, a színházzal szemben. ■■■

Óriási választék iskolai ruhákban. Szabott ár!

Alig van város, a mely minden szépet, nemeset úgy fölkarolna, a mely úgy tudna lelkesedni, hangulatot teremteni magasabb czélok érdekében, tenni, áldozni, küzdeni az emberiség javáért, mint Eperjes.

A melynek közönsége úgy tudna gyönyörködtetni azért, hogy maga is gyönyörködhessék.

S ebben van elmondva az, a mi Eperjes közönségét legjobban jellemzi.

A szépet magáért a szépet teszi. Vagy lelki emóciókra vágyik s örül annak, hogy nagy és szép dolgok megteremtésére képes, csupán azért, mert ennek a szépnak szemléltetésén tiszta gyönyört érez.

Lehet-e finomabban, ideálisabban elképzelni egy város társadalmát?

És mégis! Nincs-e igazam akkor, mikor azt mondom, hogy *Eperjes csak a téli kultura városa*. Nyáron Eperjes csendes, kihalt, nyári-álomra kényszerített. Pedig mennyi tiszta örömet tudna szerezni azoknak, a kik álmából felrúgnak s nyári kulturáját megteremténék, nagygyá, országosan nevezetessé tennék?

Hiszen minden erre predesztinálta.

Vagy nem kéklenek-e hegyei? Folyói, völgyei, útjai nem csodás alkotásai-e a természetnek? S nem vétkes könnyelműség-e ilyen, istenadta szépségeket felhasználatlanul hagyni, veszendőbe menni engednünk?

Mennyi hangulatot, gondolatot, inspirációt tudnának adni a fogékony lelkeknek s nem egy halhatatlan alkotásnak lehetnének életrekelteni.

Megszületnék ismét egy «szépség», hogy gyönyörködtesse azokat, a kik életrehívni segítettek.

Igaz, hogy nyáron át szépen megindult *turisztikánk* van, a mely erősen fejlődik, de az csak a férfiaké.

S van-e, lehet-e *általánosan lebilincselő* az, a mi nem az asszonyok által s az asszonyokért van?

Az erős férfikéz olyan szívesen tesz és fárad, ha puha, kis kéz szorítása érte a jutalom.

Létezik-e valami a világon, a mi nem szerelem által, szerelemből, szerelemért van? Léteznék-e valami szép, jó és nemes, ha nem az volna az erő, mely létrehozta?

Hogy Eperjes asszonyai nem átlagasszonyok, már annyszor megmutatták. Mennyi tehetség, finomság, nagyság, egyénien művészi van bennök! Sok, másvidéki kultúrember kifejezte már bámulatát irántuk s más városok asszonyai fölé helyezte.

Pazarul látta el őket a természet csodás kincsekkel, s ők szívesen áldoznak e kincsekből akkor, a mikor valami szépnek a megteremtéséről van szó.

Teremtsek meg a nyári Eperjest, tegyék nagygyá, *művészien előkelővé*, hogy gyönyörködhessenek maguk is benne.

Annyi híres, nagy emberünk indult már el Eperjesről a politika, tudomány, irodalom útjain, hogy hírt, dicsőséget szerezzen városának. De szép utak vezetnek ide hozzánk is, a melyen a *festőművészet* dicsőségesen bevonulhatna városunkba.

Csak *kaput* kell neki nyitni, *otthont* kell neki készíteni. Hiszen, ha van város, a mely, külső képét, természeti szépségeit tekintve, megérdemli azt, hogy *művészi gócpont* legyen, úgy igazán Eperjes az.

Festőbb talán Kecskemét? Szolnok?

hangulata maig sem változott meg. Az alsóbb osztályokban a magyar nyelvtudományból s fogalmazásból sem voltak reményekre jogosító ismeretei. Első osztályú bizonyítványába még azt írta be akkori professzora, hogy az olvasásban akadozó, előadása nehézkes, fogalmazásban gyenge! Ki következtethette volna e bizonyítványból azt, hogy ez a gyenge tanuló egy félszázad múlva épp annak révén nyeri el az elismerés palmaágát, a miből egykor oly gyenge volt! Azonban a felsőbb osztályban már egy kalap dohányért minden hozzáfordulónak megcsinálta a magyar dolgozatát, úgy, hogy az öreg Szeremley, kinek tudomása volt a csalafintaságról, bosszankodva jegyezte meg tanártársai előtt, hogy minden írásbeli feladat után 15—20 Mikszáth-féle dolgozattal kell bajlódnia.

Ez időtáiban Mikszáth kedvencz frója a külföldön élő Jósika Miklós volt. A népszerű regényíró műveit a Friedmann könyvárás boltjából szerezte meg. A könyveket mohó sietséggel átolvasta egyszer-kétszer, aztán elajándékozta, vagy odaadta egy pipáért. Institúrisz ilyen módon egy kis tajtékpipáért 30—40 könyvet kapott. Ekkor olvasta el a «Hat Uderszky-leány», «Klára és Klári», «II. Rákóczi Ferencz», «A két barát», «A két mostoha» cz. Jósika-féle történeti regényeket és elbeszéléseket, melyek nemcsak szórakoztatták, de meg is tanították valamire. Hogy mi ragadta meg figyelmét olvasmányai közben, bajos volna megállapítani, de az valószínűnek látszik, hogy a magyar irodalmi és történeti stúdiumok és tanári előadások mellett, a mohó regényolvasási vágy elsőrangú tényezőként szerepel a Mikszáth írói talentumának kifejlődésében. Lehet, hogy éppen ekkor keltek életre lelkében az ő regényírói kvalitásának ama

Hiszen nekünk is van Tarczánk, a mely színes szalagként húzódik szeszélyesen kanyargó medrében. S a Szekcső völgye csodálatosan változatos képekben. Valóságos Feszty-körképet lát az ember maga körül. Vagy a Kálvária-hegy egész környéke. Ott van Borkút s a Szentlászló-hegy, Czeméte.

A festőtelep létesülése maga után vonná az *idegenforgalom föllendülését* is, úgy, mint Nagybanán.

S mennyire *finomodnék a műzslés és műértelem*, ha híres művészeink közül többeket idevonzana nyaranta. Sőt, azt hiszem, többen le is telepednének végegesen úgy, mint Nagybanán Réthy István, Ferenczy Károly, Thorma János és többen a legfiatalabb gárdából is.

Nagybanán régen felfogta ebből származó előnyeit, és szép anyagi áldozatokat hozott már eddig is a művészetért. *Műtermek*et építtetett művészeinek s ma-holnap az új *téli festőiskola* is megnyitja kapuit.

Nagybanán mindent megtesz, hogy magához eddigi s ott fogvatartsa a művészetet. S a művészet hálásan fizet ezért a kedvezésért. Messziről vonja magához a műértőket s élénk, mindent megnesesítő, átforgató művészi életet teremt.

Megörökíti minden fáját, hegyét, folyóját, utcáját, templomát s országosan nevezetessé teszi minden talpalatnyi földjét.

Ott van például a vasúti állomás, a melyet Thorma megfestett «Október elseje» című képén s a melylyel első díjat nyert. Vagy ott van a «Virághegy» gesztenyefája, a melyet Grünwald örökített meg a «Három királyok» című festményén.

Eperjes bátran fölveheti a versenyt Nagybanánával. És hiszem, hogy *hamarosan első lenne* az országban.

Külső eszközeivel versenyezhet a többiekkel, belső értéke pedig, a mely kulturális szempontból olyan sok fölött áll, versenyen kívül helyezi.

A győzelem bizonyos.

Az a sok talentum, veleszületett művészi hajlam, ízlés, a mely Eperjes asszonyaiban van, hivatva vannak új *művészi életet* kialakulni segíteni.

Hogy ez a művészi élet mennyire rányomja bélyegét egy egész város életére, legjobban megfigyelhettem Nagybanán.

Kis, egyszerű városka volna különben, s most nagy-élénkségű fürdőhely képét mutatja. Kirándulásokkal, tennisparkokkal, bányász-zenekarokkal, ligeti korzóval s élénk czukrászdai esti étellel, a mely utóbbi hely állandó képiállítás és képvásár is.

As általános műzslés fejlesztésére is igen nagy befolyással van.

Nagybanán a szegényebbsorsú, de magát intelligensnek tartó család is örül, ha legalább 30—40-koronás eredeti képet vásárolhat. A közönséges olajnyomatokat, a levelezőlapokról másolt s eredetinek hirdetett képeket nem veszi meg Vonzódik a széphez s önkéntelenül kialakul benne a műértelem. Sok szegény piktor fizet ott a kosztért, meg kvártélyért képpel. De nem mutat-e művészi fejlettségre az, hogy pénz helyett elfogadják?

A modell-kérdés is nagyon egyszerűen megoldható. Nem egyszer álltak utamba kis parasztlánykák:

«Kisasszony, kérem, tessék lefesteni. Űlök ott krajczárért.»

Mosolyognom kellett s megigérnem, hogy majd máskor.

Bátor, okos és szépen beszél ott magyarul minden gyerek. Pedig a nagyapja, sőt sokszor az apja, anyja is csak olábul tud még.

Mint a *magyarosodás eszköze*, sem megvetendő hát a festőtelep kérdése

Az *idegenforgalmat* meg azonnal magával hozná s, miként Nagybanán lehetett, úgy itt is lehetne *nyári életet* teremteni.

Csak *liget* kellene hozzá, miként ott, meg deszkából czélszerűen épített, nyári, *nyitott műterem*, a hová, csekély díj ellenében, mindenki beiratkozhatik.

S Eperjesen olyan *sok az igazi festőtehetség*.

A nyáron hallottam piktoroktól a panaszt, hogy nagy a túltermelés, sok a festő. Azt feleltem rá, hogy, ha nagy lesz a kínálat, nagyobb lesz a konkurrenzia is, s így csak az *igazi* tehetség és tudás jut majd babérokhoz.

S hogy le fog majd menni a képeknek az ára?

Az is igaz, de meg fog szűnni az az *álművészs-becsület*, a mely nyíltan horribilis árakra taksálja magát, titokban azonban alamizsnát is elfogad.

Eperjes nagyszívű, nagylelkű asszonyai vegyék kezükbe ezt az ügyet. A cél nemes, a cél nagy, s eredményében önmagunknak válik gyönyörűségére.

Nagy ember mondása: «Nincs elveszve az, kinek pártját fogja a szeretetnek istene s a nő!»

Hol, hogyan, mikor volna mindez létesíthető? Megítélését bizzuk másokra. A nők maradjanak távol az alaposságtól. Az ő világuk a szív világa, a hol a sejtések, álmok, ösztönök, hangulatok inspirálnak.

De vannak Eperjesnek hatalmas *férfiai*, a kik erős kezüket szívesen nyújtják segítségére, s minden nemesért hevülő lélekkel, de tiszta, világos, nyugodtan számító aggyal jelölik ki azt a területet, melyen mindez fölépülhet.

Thomae Aladárné.

HIREK.

— **Előnév-adományozás.** A király dr. Mankovics Rezső bártfavárosi t. főorvosnak és törvényes utódainak, magyar nemességük épségbentartása mellett, a «feketekúti» előnevet díjmentesen adományozta.

— **Vizsgálóbíró.** Az igazságügyminiszter *Balpatay József* törvényszéki bírót az eperjesi kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul két évre újból kirendelte.

— **Iparoktatási főigazgató.** Öfelsége a király *Magyar Endrét*, a kolozsvári állami ipari szakiskola igazgatóját, a VI. fizetési osztályba iparoktatási főigazgatóvá kinevezte. Ugyancsak a hivatalos lap közli *Mártonffy Márton*, m. kir. udvari tanácsos, Magyar elődjének saját kérelmére történt nyugdíjaztatását.

előadás kiváló tulajdonságaival, melyeknek gyökerét rendszeren a fejlődés kezdetén szoktuk keresni, az iskolai kísérletben még nem találkoztunk, sőt azt tapasztaljuk, hogy úgy a mondatszerkezetben, mint a szófűzésben hadilábon áll a magyarossággal. A mi nem is csoda, ha meggondoljuk, hogy a mult század hatvanas éveinek — a Bugáth-kornak — iskolai magyarságáról van szó.

Azonban a fejlődő költői tehetségnek kedvezőbb nyomaira bukkanunk Mikszáth e korból származó verseiben, jóllehet e téren is teljesen az iskolai szabályok szerint dolgozik. Annak a nagy küzdelemnek eredményeit, melyeket a népies nemzeti irány a rég, klasszikus és romantikus irány híveivel szemben kivívott, az 50-es és 60-as évek iskolái még nem vették figyelembe s mereven ragaszkodtak azokhoz a poétikai szabályokhoz, melyeket az esztétika régi nagy mesterei, Lessing és Blair Hugó, még Aristoteles nyomán foglaltak össze. Csak azt tekintették költőinek, a mi formában, tartalomban és kifejezésben elvont, eszményi. Az iskolában a költői lélek másnemű megnyilatkozásai nem tartották jogosultnak a népies nemzeti irány diadalának második évtizedében sem. Balladában, dalban, elbeszélésben egyaránt még mindig tökéletes formát sé metrumot kívántak és tanították. És a pedagógiai fegyelmezett gyermeki lélek fantáziájának úgy a tárgy megválasztásában, mint annak költői előadásában ez iskolai és önképzőkori szabályok közé kellett szorulnia. E korlátok között dolgozott kezdetben Petőfi is, kit, mivel lelkének óriási ereje a merev szabályok czölöpjeit kidöngötte, tanárai szekundába ponálták.

Mikszáth, mint a következő megmutatta, nem lett versköltő, de fejlődésének kezdetén szívesebben írt költe-

csírái, melyekből költészetének jellemző és szerkesztő ereje nőtt ki, mert Mikszáth fejlődésének ekorszakában még csak csírákról és atomokról beszélhetünk.

A rimaszombati iskolának becses és kedves klenoduma az a cseresznyezöld bársonyba kötött emlékkönyv, melybe az intézet tanítványai, kik közül egyik-másik később országos hírnévre emelkedett, első irodalmi kísérleteiket sajátkezűleg írták be. Mikszáth dolgozatai az 1852—3. évi, «Album» címet viselő érdekműnyben vannak sajátkezűleg beírva. Első, sikerültebb kísérlete, melyet tanuló társai érdekműnyre méltattak: «*Róma gyöngye*» című történeti elbeszélés volt, melynek tárgyát az ókori történelemből merítette. Hőse Germanicus, a provinciális légiónak bálványozott vitéze, kit később Tiberius Nero császár féltékenységből az afrikai harctéren tett el láb alól. Mikszáthnak ez első kísérletéből még alig lehetne sejteni az elbeszélésnek és humornak későbbi nagy mesterét. Germanicus csupán egy tanuló fantáziájában élő történelmi alak, vitéz és bátor katona, kiről semmivel sem tud többet mondani, mint a mennyit róla az iskolában tanult. Az elbeszélés szerkezete olyanforma hatást gyakorol az emberre, mint egy hiányosan összeállított csontváz, melynek hézagai azonnal szembeötlenek. Ha azonban «*Róma gyöngye*»-t abban a tudatban olvassuk el, hogy azt a legkiválóbb magyar elbeszélő költő írta első kísérletül: a 46 év előtti dolgozatban is találunk néhány vonást, melyek mint jellemző tulajdonságok, a tanuló Mikszáth zsenge kísérleteiből az író Mikszáth költői talentumába is átvonultak. Ilyenek: egy-két drámai helyzet ügyes felállítása, a párbeszéd élénksége s néhány metafora sikerült alkalmazása. De a mai Mikszáth-stílus és

— **Áthelyezés.** A cs. és kir. hadügyi és a m. kir. földművelésügyi miniszter *Hajnyi Artúr* szándost, az eperjesi állami menteleposztály parancsnokát, Kisbérre az állami ménészhez áthelyezte.

— **Házasság.** Ifj. Schustek Nándor eperjesi könyvkötő-iparos *Schütz Ilonával* szept. 24-ikén házasságra lépett.

— **Eljegyzés.** *Moskovics* Leo nagysárosi kereskedő eljegyezte *Hochmann József* lőcsei lakos *Emma* leányát.

— **Új vm. tb. főügyész.** Sárosvármegye főispánja dr. *Uhlig Leó* bártfai ügyvédet, volt orsz. képviselőt, tb. vm. főügyészé kinevezte.

— **A ref. lelkészbeiktatásról,** mely szept. 25-ikén az eperjesi ág hitv. evang. templomban ment végbe, belső tartalmát illetőleg lapunk vezetőhelyén szólunk. Az ünnep első része: a presbiteri ülés a Kollégium nagytermében folyt le. *Révész Kálmán* püspökhelyettes-esperes magasszárnyalású imával kezdte meg a gyűlést. *Jónás János* h.-főgondnok beszédében hálával emlékezett meg mindazokról, a kik munkájukkal hozzájárultak az egyház megalakulásához. Szeretettel és örömmel üdvözölte a hívek nevében *Gönczy Gábor* lelkészt és átadta neki az egyház pecsétjét. *Gönczy Gábor* lelkes beszédében tett fogadalmat, hogy híven teljesíti lelkészi kötelességét. A gyűlésen résztvettek az abauji ref. egyházmegyéből: *Dobozy Pál* világi tanácsbíró, *Kovács István* egyházmegyei főjegyző, *Idrányi Barna*, *Paikossy Endre* és *Szobonya István* lelkész-tanácsbírók. Levélben vagy táviratban kimentettek magukat, illetve üdvözlőtük küldték: gr. *Tisza István*, *Baksa Lajos* konventi előadó, *Bánó Miklós* ev. egyházmegyei felügyelő, dr. *Fischer-Colbric Ágost* kassai róm. kath. püspök, *Puky Endre* alispán, egyházmegyei főjegyző, dr. *Neogrady Lajos* szepesi alispán, *Kovaliczky Zénó* gör. kath. szemináriumi igazgató, *Kovács Béla*, az eperjesi ref. misszió kör első volt lelkésze stb. A templomban óriási közönség jelent meg s képviselve voltak az összes hitfelekezetek, polgári és katonai hatóságok, intézetek és intézmények. *Gönczy Gábor* lelkész beköszöntőbeszéde általános tetszést keltett. Remek volt *Révész Kálmán* püspökhelyettes-esperesnek beiktató-szónoklata is. Istentisztelet után a Vigadó nagytermében 150-terítékű díszbéd következett, a melyen számos felköszöntő hangzott el. Így *Révész Kálmán* a királyra, *Gönczy Gábor* lelkész *Semsey Boldizsár* főispánra, *Semsey Boldizsár* a felekezetek közti békére, *Magyar József* városi főjegyző a város nevében *Jónás János* h.-főgondnokra, *Vöröss Sándor* az eperjesi két ev., továbbá a róm. kath. és gör. kath. egyházra, dr. *Both Tamás* a megjelent hatósági stb. képviselőkre és a vendégekre, *Farago József* *Révész Kálmánra*, *Jakobei Dezső* és *Gerbery Sándor* a róm. kath., illetőleg gör. kath. hitközség és *Korbély Géza* az ev. egyházközség nevében mondottak pohárköszöntőt.

— **Halálozások.** A rimaszombati kir. törvényszéknek mély gyászja van. Közszerepetben állott és feledhetetlen emlékezetű elnöke, *Kubinyi Aladár*, kir. kúriai bírói címmel és jelleggel felruházott törvényszéki elnök, életének 64-ik évében, szept. 22-ikén elhunyt.

ményeket, mint prózát. Az említett Album egy balladáját, egy vallásos költeményét s egy szatirját őrzi e korból, melyek nem csupán ügyes technikáról tanúskodnak, de gondolatának erejéről s szokatlan mélységéről is. — Egyházi énekében pl. ily gondolatokkal fordul Istenhez:

„Oh, Te vagy a fátyla,
Te a vezércsillag,
Mely a halandónak
Biztos utat mutat
Élet vihara közt.

Csak virágot terem
Ez az életpálya,
Hogyha szent kezeid
Nyújtod támaszára
Szegény halandónak.

A világ, ha arczod
Elfordulna tőle:
Mint hitvány buborék
Rögtön porba dőlne
Haragod tüzetől! stb.

«*Andorás*» című balladájában egy középkori vitézi párbajt ír le, melyben a hős *Andorás* könnyűszerrel elbánik a magyart gúnyoló olasz vitézzel s ezért a hőstetteért *István királytól* harmincz falut kapott. Valószínűleg *Arany Toldi*-jának hatása alatt keletkezett.

Legérdekesebb azonban: «*Egy Magyaroktól elválatlan sziv méltányos kitérői 1860-ban*» hosszú cím alatt írt szatirja, mely az akkori idők politikai hangulatának kifolyása volt. A levert szabadságharc s a tíz évig tartó passzív ellentállás kezdetben a bosszúállás gyönyörével eltelt abszolút kormányt a zsarnokságban való kéjelgésre vezette, később az olasz harczterén megvert Ausztria, saját érdekében jobbnak látta Magyarországon tűrhetőbb állapotot teremteni s nemcsak enyhített valamit merev irannizmusán, de a saját céljainak megfelelő alkotmány-tervezetével mézes-madzagot is adott a nemzetnek. E Bécsben kieszt alkotmány-tervezet szerint Magyarország némi önállósággal ugyan, de mégis bekebelezetett volna a

Dr. *Hartmann Samu* eperjesi gyakorló-, lemesi járás- és tb. vm. t. főorvos okt. 1-jén Eperjesen, életének 60-ik évében elhunyt. A megboldogult hosszú 31 esztendőn át egyike volt Eperjes legkeresettebb orvosainak s jó modora, lelkiismeretes gyógyeljárása révén a közönség általános bizalmát élvezte. Elhalálása általános részvételt kelt.

— **A hangverseny,** a melyet szombaton (szept. 24.), *Semsey Boldizsárné* védnökségével, az eperjesi Vigadó nagytermében, az itteni tudóbetegszanatórium javára rendeztek, fényesen sikerült és magas színvonalú volt. Előkelő közönség töltötte meg a Vigadó óriási termét és karzatait. A dús programmból különösen kiemeljük gr. *Vay-Mikes* Sarolta igazán nagy művészetre valló zongorajátékát, *Kirchmayer* Vilmosné hatásosan, teljes átérzéssel előadott melodramáját, *Bujanovics* Eszternek, ennek a bájos megjelenésű fiatal leányunk kedves énekét, a melyet jegyese, *Madarassy* Gábor zongorajátéka diszkrétén kísért a kassai vonós-kvartettel, végül *Hoffmann* Ferencz karmesternek hegedű-játékát, a melyet közönségünk ezúttal is érdeme szerint méltatott. Minden egyes szám után sűrűn hangzott föl a taps. Műsor után a közönség egy része vacsorához ült, majd táncba fogott és kedélyes mulatsággal hajnalig együtt maradt. A tiszta eredmény az 1000 koronát meghaladja. *Semsey Boldizsárné*, az igazán nemesen gondolkodó és fáradhatatlan védnököt, a legteljesebb elismerés illeti meg.

— **A X. katolikus nagygyűlés** védőségét a püspöki kar tagjai közül újabban *Bende Imre* v. b. t. t., nyitrai püspök, egyik díszelnökségét pedig dr. *Takács* Menyhért jászói prépost-prelátus fogadta el. A védnökséget legújabbán dr. *Vályi János* eperjesi g. kath. püspök is elfogadta. Mindegyik védnök 100—100 kor.-t adományozott a gyűlés költségeire.

— **A kath. sajtó támogatása** érdekében dr. *Fischer-Colbric Ágost* kassai r. kath. püspök egyházmegyei papjaihoz pásztorlevelet intézett. Ebben hangsúlyozza, hogy mily óriási fontossága és előnye van a kath. sajtónak, s elrendeli, hogy okt. 16-ikát sajtóvasárnapnak tekintvén, a lelkészek ezen a napon a kath. sajtó jelentőségéről a szószékből prédikációt tartsanak a népnek s utána gyűlést rendezzenek a kath. sajtó javára. — Dr. *Vályi János* eperjesi g. kath. püspök egyházmegyei papjaihoz körrendeletet bocsátott ki, a melyben szintén a kath. sajtó fontosságáról szól, és kifejezi azon szándékát, hogy az Eperjesen megjelenő FELVIDÉK-et egyházi és tanügyi lappá teszi s felszólítja a lelkészeket az iránt leendő nyilatkozatra, készek lesznek-e ezt a lapot támogatni.

— **Beszkid Antal** ólublói képviselő a podolin-orlói vasút ügyében négy napig kerületben tartózkodott. Fáradhatatlan utánjárása biztosítékot nyújt arra, hogy a vasútépítés ügye, a mely már 16 éve vajdik, a legközelebbi napokban dűlőre jut. A képviselő nemsokára körutat tesz az egész kerületben.

— **Az ev. polg. leányiskola** tantestülete az érdekelt szülők tudomására hozza, hogy a IV. polg. osztályt elvégzett növendékek számára

tervezett továbbképző-tanfolyam engedélyezése iránt a kérvényt a minisztériumhoz benyújtotta. Reméljük, hogy az ügy minél előbb kedvező elintéztést nyer, a mikor is a tanfolyamot azonnal megnyitják.

— **Templomok lefényképezése.** *Divald Lajos* eperjesi, jóhírnevű műintézet-tulajdonos egyik fényképező Szárosvármegyének legutóbb restaurált, r. kath. templomairól fényképfelvételeket fog eszközölni. Úti-programja a következő: *Hernádszentistván*, *Kisfalu*, *Sárosköszeg*, *Abos*, *Licsérd*, *Kende*, *Nyársárd*, *Jernye*, *Szinye*, *Tarczadobó*, *Iványos*, *Oszikó*, *Hosszúrét*.

— **A «Renaissance»** 10-ik száma ismét gazdag és értékes tartalommal jelent meg hat ívnyi terjedelemben. Ez az új füzet is méltóképpen sorakozik az előzőkhöz, melyekben állandóan a forrongó és fejlődő magyar irodalom irányai jutnak kifejezésre. A csinos kiállítású füzet tartalma: *Diplomata*: «Az utolsó köteleesség». *Balázs Béla*: «Történet a Lógody-utczáról, a tavaszról, a halálról és a messzeségről» (novella). *Bíró Lajos*: «A gyökök» (drámavázlat, II.). *Bányai Marczel*: «Művészeti hamisítások és a hamisítás művészete». *Dr. Lengyel Ernő*: «A vidéki sajtó szociológiai ábrájához», II. *Wilde Oszkár*—*Szebenyei József*: «A readingi feyház balladája». *Aszlányi Dezső*: «A normaember», II. *Szabados Zádor*: «Revue» (A budapesti lakászsora és a házbojkottok, II.). *Kritika*. A RENAISSANCE előfizetési ára egész évre 20 kor., fél-évre 10 kor., egyes szám ára 1 kor. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal, V., Lipót-körút 1.

— **A képzőművészeti kiállítás Eperjesen** okt. 30-ikától nov. 8-ikáig fog megtartatni. Reméljük, hogy a közönség ízlésének fejlesztéséhez éppúgy hozzá fog járulni, mint az 1906. évbéli kiállítás. Az Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat — *Molnár Viktor* államtitkár-elnök körlevele szerint — a tanárok vezetése mellett, csoportosan megjelenő tanulóknak, a felsőbb iskolai ifjúságnak pedig egyenként is lehető meglátogatásra 20 f.-es belépőjegyeket fog adni; sőt az egyes osztályok 10%-a erejéig a szegény-sorsú tanulók jegyet nem is kötelesek váltani. A tanári testület előterjesztésére hajlandó a társulat a rajzolás iránt érdeklődő tanulóknak díjmentes idenyjegyet adni. A 8—10 és 2—4-ig terjedő időben a kiállítás csakis a tanulók részére lesz nyitva úgy, hogy a rajztanároknak a tanulók részére teendő előadásait idegenek egyáltalán nem fogják zavarhatni. A vezető tanárok díjtalanul tekinthetik meg a kiállítást.

— **«A topporczy és görgői Görgye-nemzetség, meg a svábóczi és tótfalvi Sváby-nemzetség történetéből.»** Írta *Görgye Albert*. Ára 5 korona. A topporczy ág. hitv. ev. templom orgonaaalapjára. Ily címmel terjedelmes és rendkívüli szorgalommal összeállított, családi-történelmi mű jelent meg, a mely a Sárosvármegyében is meghonosodott Görgye-, úgy a Sváby-családok történetét a rendelkezésre álló okmányok alapján kimerítően tárgyalja.

— **Önkénteseink vizsgája.** A kassai tűzerőnkéntesek tisztvi vizsgáját 24 önkéntes állotta ki sikerrel; 7 önkéntes azonban nem felelt meg a követelményeknek. Sikerrel vizsgáltak az

Reichsrathba. De a bécsi urak nem értek célzt: a tervezetet a nemzet visszautasította s jobb jövőt várva szünetelt tovább.

E politikai helyzet sajtósága hangulatot szült a közéletben, melynek alapját képezte a bánat, keserűség, de volt benne remény és lelkesedés is, mert fájt is még az, hogy a nemzet szenvedései nem szűntek meg, lelkesedést szült az a biztató remény, hogy a nemzet politikai jogai diadalának küszöbén áll. Ez a hangulat a 60-as évek elején bejutott az iskolák falai közé is, hol a hazafias szellemű tanárok buzgó támogatása mellett a tanítványok lelkét megtermékenyítette. Az iskolák ez időben nemcsak az abszolút műveltségnek és tudománynak, hanem a hazafias érzelmeknek is veteményes-kertjei voltak s politikai életünk 67-ben kezdődő új korszakának erős nemzeti irányzata jórésben annak a férfivá nőtt tanulóifjúságnak tulajdonítható, melynek hazafias érzelmét — akkor, mikor a nyilvános életben minden tiltva volt — titokban az iskolák plántálgatták és ápolták. Ott lehetett keseregni, lehetett lelkesedni és szabad volt gúnyolódni, mert tanárok, tanítványok egyaránt örködték afelett, hogy a rendőrség figyelmét magukra ne vonják.

Ily körülmények között született meg *Mikszáth* első szatirja verses alakban, a szelid humor és gúny ama vonásaival, melyek későbbi költészetének legbecesebb tulajdonságává duzzadtak. Versében szemrehányásokat tesz a nemzetiségeknek, kik hálátlanságot tanúsítanak a magyar nemzettel szemben a műveltségnek mindamaz áldásaiért, melyeket nekünk köszönhetnek s fizetség gyanánt megelégtünk a csekély adót, mit bölcs eszünk bölcsen reájuk rótt. Ily adók a *Mikszáth* humoros felfogása szerint: a sör, a puncs s

a virsli, melyek, mint a nyugati civilizáció áldásai, diadalmas versenytársai a magyar bornak, töltöttkáposztának és paprikás-szalonnának. Az élehangú szatira a gyermekkor temperamentumára vall, de, jóllehet a 67-iki kiegyezéssel a magyar alkotmány helyreállított, azok az ábrándok, melyekkel a magyar ember jövőjét építgette, az újabb alkotmányos érában meglehetősen szétfoszottak, s így még ma is igaz van a gyermek-költőnek, ki előlött 46 esztendővel így énekelt:

Igazhívó arcot alig látni nálunk,
Műveltség harczi örvény szélén állunk.
Oda a puncs, virsli és minden, a mi jó...!
Hej, keserves nekünk a konstitúció!

Még csupán egy kedves diákori klenodiumról kell megemlékeznem. Egy kis négyesoros költemény ez, melyet *Mikszáth* az ő kedves cimborájának, *Institoris* *Endrének* nevenapjára írt 13-éves korában. A névnapüdvözlét így hangzik:

A mosolygó élet — kísérje léptedet,
Távol legyen tőled — a gyász emlékezet.
Minden, mi jó vagyon — hogy szivedben légyen,
Kerüljön, de nagyon — a keserv és szegény!

E kis költeményt kell tartanunk az ő humoros kedélye első felcsillanásának, mert megírásának célja az volt, hogy a komolyság leple alatt cimboráját megtréfálja. Ugyanis, ha a költemény kéziratát a sorok középmezetszeteinél összehajtuk, a névnapüdvözlés kiváratoknak épp ellenkezőjét nyerjük:

A mosolygó élet Kísérje léptedet
Távol legyen tőled, A gyász emlékezet,
Minden, mi jó vagyon, Hogy szivedben légyen
Kerüljön, de nagyon. A keserv és szegény!

A gratuláció nem a rosszakarat, hanem az egy-

eperjesi önkéntesek közül: Maixner Emil, Zavatzky Elek, Sztéhlo Ervin, dr. Mozolovszky Sándor és Vágner János. A 48 honvédönkéntes közül 40-nek vizsgálja sikerült; 1-et még egy évi szolgálatra köteleztek. Az eperjesi új önkéntesek közül Bécsbe vonultak be ezredeikhez: dr. Kavalszky József és Perényi Béla.

— **Az eperjesi új színtársulat** okt. 1. szombaton kezdte meg működését «A muzikusleány» cz., hangulatos operettel. Ebben a női főszerepet *Feledi Boriska*, állandó vendég játszotta. *Vasárnap d. u. 4 órákor* (mérsékelt helyárrakkal): «II. Rákóczi Ferencz fogsága», tört. színmű, *este 8 órákor* pedig «A muzikusleány», op. kerül színre. A műsor a következő: Hétfő: «A kaméliás hölgy», dráma. Kedd: «A kis cukros», vígj. Szerda: «Luxemburg grófja», op. Csütörtök: «Erdészleány», op. Péntek (mérsékelt helyárrakkal): «Sulamit», kel. dalj. Szombat: «A botrány».

— **A kolera Sárosvármegyében** leendő megelőzése érdekében Budapestről érkezett falragaszokat függesztettek ki városainkban. Ezek szerint a *tisztaságra* a legnagyobb gonddal ügyeljünk, *lakásunkat* és a klozeteket (pl. lysoformmal) *fertőtlenítsük*; *kezzeinket* naponként többször, jól mossuk meg, s a mosdóvízbe is tegyünk *fertőtlenítő-szert*; gyanús megbetegedés esetén azonnal *orvoshoz forduljunk*, stb. Hasonló tanácsokat ad az Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár is tagjainak, falragaszok útján.

— **Vasútastelep** keletkezett Eperjesen a nagyállomás közelében. Eddig mintegy 13, egy-két szobás ház készült el, a melyet vasúti altisztek és szolgák építtettek. A telep létesítését az tette főleg lehetővé, hogy a kassa—oderbergi vasút — nagy előzékenységgel — az egyesekért a jótállást 25 évre elvállalta, és kötelezettséget vállalt, hogy, ha valamelyik vasutat áthelyezi, a helyébe jövő másik fogja a törlesztést folytatni. Még vagy 40 ház fog épülni. A finanszírozást a Magyar Jelzáloghitelbank eszközli, a melynek itteni ügyvéde, dr. *Ferbstein Károly*, sokat fáradozott a közhasznú telep létrehozatala körül.

— **Falkavadászat.** Az eperjesi cs. és kir. 18. sz. ágyúezred tisztikara, okt. 1-jétől kezdve, minden szombaton d. u. 3 órákor parforce-vadászatot rendez. Ezen minden érdeklődőt és résztvevőt szívesen lát. Bővebb felvilágosítás *Lupkovic István* tűzérkapitánytól nyerhető.

— **Tévedés azt hinni**, hogy a poloskák petéikkel ki nem írthatók. Ha a *Löcherer Cimexin-poloskairtót* használjuk, úgy nemcsak az élő poloskák pusztulnak el rögtön, de a Cimexin hatása folytán a peték nyomban kiszáradnak s többé ki nem kelnek. A *Löcherer Cimexin* mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít, nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható: *Löcherer Gyula* gyógyszerárban *Bartfán* és *Pálesch Árpád* drogeriájában *Eperjesen*.

másnak mindent megengedő s egymásnak mindent megbocsátó barátság tréfás szüleménye.

Arról a hat évről, melyet Mikszáth Rimaszombatban eltöltött, ezidőszent alig találunk több adatot, melyek az ő tüneményes emelkedésének bizonyító erővel bíró tényezői volnának. Köztünk élő tanulóitársai sok érdekes mozzanatra emlékezhetnek vissza a diákélet felejthetetlen korszakából. A tréfáknak, csínyeknek, az érdekes és komikus helyzeteknek egész özöne szokta elárasztani a lelkünket, ha néha-néha elménk a mai kor küzdelmeiből visszazsál a diákkori élmények virágos-kertjébe, s arra hivatott biográfusok bizonyára meg fogják keresni s meg fogják találni e réven is mindazon adatokat, melyekből a Mikszáth írói alakját plasztikusan összeállítják a kritikai irodalom történet számára. Az én célom ez alkalommal nem lehetett több, mint hogy rámutassak azokra a Mikszáth-emlékekre, melyek őt Rimaszombathoz fűzték abban a fejlődésnek induló gyermeki korban, a melytől ő maga is az irodalom iránt való első gerjedelmét keltezi.

— **A «Rákóczi» Kath Kör** szept. 25-ikén tartotta évi rendes közgyűlését. *Zaborovszky Béla* egyházi elnök megnyitó-beszédében utalt a katolikus-körök fontosságára úgy hitéleti, mint társadalmi téren, s ecsetelte azon missziót, a melyet e kör Eperjes város és Sárosvármegye katolikusága érdekében teljesít. *Póta László* felolvasta a kör 1909. évi tevékenységéről szóló jelentést. Ez behatóan foglalkozik ama *támadásokkal*, a melyek a kört és működését oly sok oldalról és annyiszor érték. Okát ennek abban látja, hogy egyrészt félreértik legszebb, legnemesebb intencióit a körnek és vezetőségének, másrészt pedig *felekezeti harcok földelését, önző célokat* tulajdonítanak a körnek, holott a kör nemhogy kerülte volna, de egyenes kereste a másvallású egyénekkel való jó viszonyt és összeköttetést. És úgy a körnek, mint vezetőségének a célja jövőben sem lesz más, mint a *katolikuság tömörítése, összetartása*, értelmi és társadalmi súlyának emelése. Az évi jelentést egyhangulag tudomásul vették, úgyszintén a pénztári jelentéseket is. A jelentések szerint a kör, úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben igen szépen fejlődött. Belső élete eleven, pezsgő volt; tagjai, de másvallásúak is szorgalmasan látogatták. Anyagi helyzete szintén kedvező. Tagjainak száma az ötszázat jóval meghaladja. A tisztújításnál megválasztottak: *Zaborovszky Béla* egyházi, *Uhlarik Máttyás* világi elnök, *Beszkid Antal* és *Magyar József* alelnökök, *Póta László* titkárrá, *Gyuk József* pénztárossá, *Szémán István* ellenőrré, *Kassai Ernő* igazgatóvá, dr. *Baán Achill* ügyésszé, *Hulyák Valér* könyvtárossá. *Petz Károly* megbízott a titkár és igazgató esetleges helyettesítésével. Az igazgató választmányba, a régieken kívül új tagokul *Kadás Miklós*, *Petz Károly*, *Petravovszky Leó* és *Rakovszky Elek* választottak meg. Táviratban mondott köszönetet a közgyűlés dr. *Fischer-Colbrie Ágost* kassai püspöknek azon nagylelkűségeért, hogy a kört *évi 500 koronával* segíje. Felhatalmazta végül az igazgatóválasztmányt, hogy az alapszabályokat a szükséghez képest megváltoztassa s a rendestagsági díjakat ideiglenesen, míg a körnek 10,000-koronás kölcsöne kifizetetik, évi 2 koronával fölemelje.

— **Jó tanács kolerás időben.** Ügyelj a tisztaságra, élj és egyél mértékletesen és igyál meg reggel, délből és este egy-egy pohárka *Esterházy-cognacot!* Kövesd e tanácsomat és egészséges maradsz!

— **A földművelésügyi rendeletek hiányos végrehajtása Sárosban.** A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányának legutóbbi ülésén *Roskoványi Miklós* előadta, hogy a földművelésügyi, illetve a mezőgazdaság föllendítése érdekében kiadott miniszteri rendeletek a vármegye területén vagy *igen laányhan, vagy egyáltalán nem hajtattak végre.* Hasztalan tett ez iránt már több ízben indítványt az egyesületnél s az egyesület is hasztalan intézett ez irányban megkereséseket a törvényhatósághoz, javulást nem tapasztal. Indítványozta bizottság kiküldését, a melynek feladata volna mindezen miniszteri rendeletek és szabályrendeletek hiányos végrehajtását *nyilvánartatani* és ennek orvoslása végett *javaslatot tenni.* Többeknek hozzászólása után az ig.-választmány az indítvány értelmében határozott és a bizottságba, *Roskoványi Miklós* elnöke alatt, *György Lajos*, *Meliórisz Kálmán*, *Lukovich Aladár* g. e. titkár, igazg.-választmányi tagokat kiküldötte.

— **A magyar ujságírás szenzációja!** A NAP a magyar közönség legkedveltebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kielégítő szavója. Főszerkesztő: *Braun Sándor*. Felelős szerkesztő: *Hacsak Géza*. Naponként 155,000 példány! Egy szám 2 kr. A NAP előfizetési ára: Egy évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér.

— **Mexikó és Magyarország közt közvetlen hajóösszeköttetés** létesítésén fáradozik most *Banó Jenő*, a Mexikói Egyesült-Államoknak budapesti, tevékeny főkonzula. A hajók Fiuméből indulnának s Trieszten, Cadixon és Havannán át érkezének Mexikóba.

— **A kolera elleni védekezésben** a legnagyobb szerepe van a víznek. Az orvosok egyhangú véleménye szerint a szénsavtartalmú ásványvizet járványos időben nemcsak ivásra, de még szájbölgőre is kell használni, mivel az erős szénsav a bacillusokat megöli és kiírja. A szénsavtartalmú ásványvizek között tudvalevőleg a «Buziási Phönix» a legelőnyösebben ismert és legjobban elterjedt, mivel nemcsak a szénsavdúsabb tartalmú természetes (nem feltett) és legolcsóbb ásványvíz, hanem baktériummentes is, s ennek következtében az orvosok által ajánlatik és a kórházakban általánosan használják. «Buziási Phönix»-ásványvíznek most egy házbán sem volna szabad hiányoznia.

— **Eperjesi jogászélet.** A szokásos, lelkes hangulatban folyt le jogakadémiánk ifjúságának testületi alakuló közgyűlése szept. 28-ikán. A jogászelnök egyhangú megválasztása ezúttal látszólag kisebb érdeklődésre mutatott az ifjúság részéről a testületi élet iránt, mint a multban. De csak látszólag! Mert tényleg az ifjúság komoly és lelkes irányba akarja terelni a testületi életet. A *testületi könyvtárnak* intenzívebb fejlesztése, nagyobb szabású *hangversenynek* tervbevétele, az irodalmiosztály által rendezendő *vitaestélyeknek* és *tudományos előadásoknak* az eddigieknél magasabb színvonala: főbb pontjai annak a programnak, a melyet *Antal Pál*, mint új testületi elnök, az alakuló közgyűlésen röviden kifejtett. Az alakuló-közgyűlés egyébként a következőképen folyt le: *Ruttkay-Nedeczky Béla*, mint ideiglenes elnök, megnyitván az ülést, a szabályszerű alakszerűségek megtartásával közfelkiáltással megválasztott testületi elnöknek *Antal Pált* jelentette ki. A testület többi tisztviselőinek megválasztása, már *Antal Pál* elnöke alatt, szintén egyhangulag történt. Alelnök lett *Ruttkay-Nedeczky Béla*, főjegyző *Bolla Béla*, pénztáros *Spányi Artúr*, könyvtáros *Bölcsházy Zoltán*, ellenőr *Rozmann Dezső*. Választmány: *Bárczy László*, *Kontsek Jenő*, *Belyus Mihály*, *Rozlozsnik Miklós*, *Ruttkay Sándor*, *Schwab Jenő*, *Pollák Sándor*. Irodalmi-köri elnök *Deutschenschmied Jenő*, titkár *Pálesch Ervin*. Választmány: *Ruttkay-Nedeczky Béla*, *Spányi Artúr*, *Belyus Mihály*, *Demeter Lénárd*, *Kovács János*, *Demcsik Károly*, *Sziklai István*. Pénztárvizsgáló-bizottság: Elnök *Buna János*, tagok: *Lengyel János*, *Grünfeld Jenő*. Könyvtárvizsgáló bizottság: Elnök *Sziklai István*, tagok: *Moskovits Béla*, *Veress Lóránt*. Ugyanazon nap estéjén tartotta meg a jogászfifjúság a «Fekete-sas» vendéglőben ismerkedési estélyét, a melyen dr. *Mikler Károly* jogakadémiai dékán, dr. *Hebelt Ede* és dr. *Obetkó Dezső* jogtanárok s a koll. theol. akad. ifjúság is megjelentek. Ez kedélyes és lelkes hangulatban a késő esti órákig tanárokat és ifjúságot együtt tartott.

— **Tanfelügyelőségünk úti-átalánya.** Sárosvárm. közigazgatási bizottsága fölterjesztést intézett a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy a sárosmegyei kir. tanfelügyelőség úti-átalányát 2000 koronáról 2900 koronára emelje föl. Ebből a tanfelügyelő az eddigi 1400 korona helyett 1700 koronát és a két segédtanfelügyelő 600—600 kor.-t kapna. A bizottság a fölterjesztést azzal indokolja, hogy Sáros határszéli és nemzetiségi vármegye, s eddig 90—100 tanterem meglátogatás nélkül maradt, mert az útiátalány elégtelen volt.

— **Az Eperjesi Vadásztársaság** szept. 27-ikén tartott rendkívüli választmányi ülésében elhatározta, hogy okt. 1-jén a Kerekerdőben vadászatot rendez az ott tanyázó vaddisznókra; szintűgy okt. 2-ikán *Borkúton*, ugyancsak vaddisznóra,

As orvosi kar által ajánlva.

Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bántalmak, számarköhögés, influenzánál

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenved.
2. Mindazon, kik gégehurutban szenvednek, Sirolin „Roche” által rövid időn belül meggyógyulnak.
3. Amelyekben szenvedők már rövid has-

znát után lényeges könnyebbé válnak a tünetek.
4. Skrofulás, mirigydusadásos, szem- és orrhurutos gyermeknek rendkívül fontos szer a Sirolin.
A táplálékot nagyban elősegíti.

Ünk eredeti csomagolás SIROLIN „Roche”-t kérjünk és pótszereket határozottan utasítsunk vissza.

F. Hoffman-La Roche & Co Basel(Schweiz)Grenzach(Baden)

Sirolin

„Roche”

Lehető minden gyógyszerárban.
Am 4vegenként 4 heven.

melyek ez idén szokatlan nagy számmal mutatkoznak egész vármegyénk területén. Ezen választmányi ülés egyben elhatározta, hogy az idei kerekedei hajtvadászatokat november 6., december 18. és január 29-ikén rendezi. Az Eperjesi Vadásztársaság mozgalmát indít, hogy a bécsi vadászkiállítás magyar pavillonja városunkban állíttassék fel állandó múzeumi jellegben.

— **A legújabb hajviselethez** szükséges loknik, hajbetétek s hajfonatok *Bilich* Ferencz színházi fodrásznál készülnek, Fő-u. 63. Kifésült haját veszik!

— **Tátrai kirándulás.** Dr. *Szlavik* Máttyás theol. akad. felügyelőtanár a Kárpátgyesület tagjaival s a Theol. Otthon jogász és theológus lakóival f. hó 9-ikén (vasárnapon), kedvezőtlen időjárás esetén 16-ikán a reggeli 3/5 órai vonattal 1-napos tátrai tanulmányi kirándulást rendez a *Ssaloki-csúcsra*. A részvétel díja va. úton Poprádig s onnan villamoson Tátrafüredig és a Tarajkáig, oda és vissza személyenként (a poprádi állomáson a vacsorát is beleértve) 7 korona. Egynapi étellemlő kiki maga gondoskodik. A részvételi díj előzetes lefizetésével a jelentkezés a Kárpátgyesület pénztáránál: *Theiss* Á. üzletében s a Theol. Otthonban, *Schwartz* Máttyás IV. éves theológusnál történik. Vendégeket is szívesen látunk.

— **A hernádszentistváni műtrágyagyár büntetése** ügyében a gyár annak közlésére kért föl bennünket, hogy a tőszolgabíró ítélete nem tartalomhiány, hanem ingadozó jelzés miatt büntette meg a gyárat. Ezen ingadozó jelzés azonban nem a gyár hibája volt, mert a *Thomas-salak* (Magyarországon ilyen árú u. i. nem termelnek) Porosz-Sziléziából jött, s mert a szállító cég közölte, hogy határozott tartalmú árúja nincsen, hanem csakis ingadozó jelzésű (Ausztriában ez megengedett jelzés), ez okból az árút előbb a gyárban megelemezte, a zsákokkal a határozott % tartalmat kitüntette. Ez alkalommal történt a gyárvizsgálat, állapított meg a zsákokon levő ingadozó jelzés, s az a körülmény is, hogy az árúból még egyetlen zsák sem lett forgalomba hozva. Mindezen adatokat különben a felelősségben előterjesztette, és reméli, hogy azok alapján a további eljárás folyamán megszüntető határozat lesz ellene hozandó. Lapunk közölte már azt is, hogy a felelősségi hatóság az elsőfokú ítéletet feloldotta és elrendelte, hogy az ítélet ne a gyár, hanem a gyártalajdonos Weiser Ede ellen hozassék meg.

— **Koleraeset Sárosban** is előfordult legutóbb. Kisfalu, lemesi járásbeli községben u. i. egy ember a kolera tünetei közt megbetegedett. A vm. tiszti főorvos eszközölte vizsgálatból azonban kitént, hogy betegsége nem ázsiai kolera, hanem cholera nostras.

— **A téli menetrend** a m. kir. államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon okt. 1-jével életbe lépett. Ez a nyári menetrenddel szemben a következő, lényegesebb változásokat tartalmazza:

1. A Hidasnémetiről eddig reggel 4 ó. 56 p.-kor Szerencsre indult vegyesvonat *már Kassáról kiindulól* fog közlekedni és onnét reggel 3 ó. 50 p.-kor fog indulni.

2. A Miskolcra d. e. 9 ó. 35 p.-kor Budapest felé induló gyorsvonat *Kál-Kaplna* állomáson feltételelesen meg fog állni.

3. A Miskolcra reggel 3 ó. 51 p.-kor, reggel 6 ó. 30 p.-kor és d. u. 1 ó. 5 p.-kor Kassára induló vonatok *Abaujszina* rakodóhelyen feltételelesen meg fognak állni.

4. A Budapestre reggel 6 ó. 50 p.-kor Wien felé induló keleti expresszvonat *Galánta* állomáson feltételelesen megállítatik.

5. A Budapestre eddig d. u. 4 ó. 10 p.-kor *Fiuméba* indult gyorsvonat később, azaz este 6 ó. 15 p.-kor fog indulni és *Fiuméba* reggel 7 ó. 15 p.-kor, *Fiume* kikötőbe pedig 7 ó. 21 p.-kor fog érkezni, a hol a *Venezia* és az *Ancona* felé menő hajókhoz csatlakozik. A Budapestre eddig este 9 ó. 40 p.-kor fog indulni és *Fiuméba* d. e. 8 ó. 42 p.-kor fog érkezni. E vonat nem, mint eddig, az egész éven át, hanem csak bezárólag október 31-ikéig és február 15-ikéig fog közlekedni, azaz *november 1-től február 15-ig nem fog közlekedni*. A *Fiuméből* eddig éjjel 10 ó. 40 p.-kor indult gyorsvonat korábban, vagyis már este 7 ó. 55 p.-kor fog indulni és Budapestre d. e. 9 ó. 35 p.-kor érkezni. E vonat *Fiumétől* Adony-Pusztaszabolcsig *csak bezárólag okt. 31-ig és február 15-től fog közlekedni*. Adony-Pusztaszabolcstól Budapestig azonban *egész éven át* forgalomban marad, mert Adony-Pusztaszabolcsra a balatonvidéki gyorsvonattal *egyesítve* közlekedik. A Budapest keleti pályaudvarról eddig este 9 ó. 50 p.-kor *Fiuméba* indult személyvonat később, vagyis éjjel 10 ó. 25 p.-kor fog indulni, érkezése

Fiuméba pedig az eddigi marad. A Budapest keleti pályaudvarról d. u. 2 ó. 55 p.-kor *Bosznabrodába* induló gyorsvonat Adony-Pusztaszabolcsig a balatonvidéki vasút gyorsvonatával *egyesítve* fog közlekedni. A Budapestre eddig este 7 ó. 45 p.-kor Eszékre indult személyvonat később, vagyis este 8 ó. 25 p.-kor fog indulni.

6. A Tapolczáról eddig reggel 4 ó. 20 p.-kor indult és a Tapolczára eddig este 9 ó. 40 p.-kor érkezett gyorsvonat Adony-Pusztaszabolcs és Budapest keleti pályaudvar közt *egyesítve* fognak közlekedni a *Fiuméből* jövő, illetve a Budapestre Bosznabrodába közlekedő gyorsvonattal. Utóbbi gyorsvonat ez okból Adony-Pusztaszabolcsról korábban, azaz d. u. 4 ó. 21 p.-kor fog indulni és Balatonfüredre este 6 ó. 47 p.-kor, Tapolczára pedig este 8 ó. 15 p.-kor fog érkezni.

— **Zsebráczky Géza** r. k. plébános úrnak állami aranyéremmel és egyéb díjakkal kitüntetett méhézetéből való különlegesség: **lépessméz, szűzméz**, kis keretekben és amerikai boxisokban; továbbá pergett, legfinomabb kárpáti **csemege-méz** kapható kizárólag *Kun* Sándor fűszer-, csemege- és cukorka-üzletében, Eperjesen

— **Háló-, étkező- és buffet-kocsik közlekedése.** Az október 1-jén életbelépett téli menetrendben a hálókocsit a Budapestre este 10 ó. 40 p.-kor induló személyvonathoz csatolják, és ez reggel 6 ó. 25 p.-kor érkezik Poprára, a honnan viszont az este 10 ó. 40 p.-kor induló személyvonattal megy Budapestre. Decz. 15-ikétől febr. 28-ikéig a hálókocsi egészen Tátralomnicra jár, és onnan indul Budapestre. A hálókocsi-pótjegyek árai I. osztályon 8 kor. 60 fill., II. osztályon 7 kor. 20 fill. Étkezőkocsi jár Budapestre reggel 6 ó. 25 p.-kor induló gyorsvonattal, Kassára érkezik 11 ó. 49 p.-kor, Oderbergbe este 8 ó. 35 p.-kor. Oderbergből indul reggel 9 ó. 52 p.-kor, Kassáról d. u. 5 ó. 21 p.-kor és Budapestre érkezik éjjel 10 ó. 50 p.-kor. Buffet-kocsi jár Budapestre d. u. 1 ó. 20 p.-kor, Kassára érkezik este 6 ó. 56 p.-kor. Kassáról indul d. e. 9 ó. 12 p.-kor, Budapestre érkezik d. u. 2 ó. 40 p.-kor.

— **Tartós gyógyszer.** Fájdalmas csúznál, a derék, testrészek és forgó köszvényes bántalmainál a *Moll-féle borsszeszettel* való bedörzsölés sikerrel használható. Egy üveg ára 1 kor. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban, anyagkereskedésekben határozottan *Moll-féle* készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **A tüdővészeselek szanatóriuma javára** rendezett hangversenyen felülfizettek: 20—20 kor.-val: özv. Batek Frigyesné, gr. Desseffy Emilné, dr. Ferbstein Márk, dr. Mikler Károly, dr. Müller Bertalan, dr. Rosenberg Teofilné, dr. Schmidt Gyula, Szinyei Merse István; 18 kor.-val: Semsey Boldizsár; 15 kor.-val: Fuhrmann Imre; 14 kor.-val: Bornemisza Lajos; 12 kor.-val: Beszkid Antal; 10—10 kor.-val: Achberger tábornok, dr. Balpataky Imre, Bánó Aladár, Bánó Árpád, Kapczy-Haber Lajos, Kerületi Munkásbiztosító-pénztár, Kósch Árpád, dr. Propper és neje, Szántó Zsigmond, Sziklai Henrik, Uhlarik Máttyás, br. Uslár-Gleichen Ottóné, Williger Pál; 8—8 kor.-val: dr. Horovitz Imre, Knöpfler Alfréd, Krayzell Aladár; 7—7 kor.-val: Görgey Ernő, Grün Sándorné, Kőszeghy József; 6—6 kor.-val: Brandisz grófné, Szinyei Merse Félix, gr. Wengerszky Hugóné; 5—5 kor.-val: dr. Both Tamás, Horák Hugó alezredes, dr. Horovitz Gyula, Kovaliczky Zeno, Libay Miklós, Matheny Gusztáv, özv. Rosenberg H.-né, dr. Rosenberg Mór, Thrór Gyula, Urbán Miklós; 4—4 kor.-val: Faragó József, dr. Földi M., Moskovits Gyula, dr. Obetkó Dezső, Urbán Gyula, Vöröss Sándor; 3—3 kor.-val: Gubcsó Gyula, Magyar József, dr. Mosánszky I.; 2—2 kor.-val: Kramer Henrik, özv. Kovaliczky S.-né, N. N., Nemes-sányi Gábor, Szepesházy Imre, Zsebráczky Géza; 1—1 kor.-val: N. N., N. N. Tiszta jövedelem 1050 kor.

— **Három értékes diszalbum** adott eddig ajándékba rendes olvasóinak a *BUDAPEST* politikai napilap. Most készül a negyedik, mely tartalom és kiállítás tekintetében még túlhaladja az előbbieket. Ezek az ajándékok jelentékenyen elősegítik a *BUDAPEST*-nek amúgy is nagy elterjedését, mert minden előfizető igazán olcsón jut egy igen értékes műhöz és egy tartalmas jó laphoz. A *BUDAPEST* a függ. 48-as Kossuth-párt lapja, mint olyat felkeresik dolgozataikkal a legjobb frók, elsősorban maga a párt vezére, Kossuth Ferencz. Szerkesztője, belső munkatársai is csupa kipróbált erők, a kik mindent megtesznek, hogy a lap és annak egyes rovata élénk, változatos legyen, — szóval, hogy a *BUDAPEST* a legnagyobb lapokkal egyenértékű magas színvonalon álljon. Előfizetési ára 1/2 évre 12 kor., mely összeg egyszerre beküldve már jogot ad az előpzetőnek az újról albumhoz. Mntatványszámot ingyen küld a *BUDAPEST* kiadóhivatala, Budapest IV., Sarkantyús-u. 3.

— **A kivándorlók visszatartása.** Nehogy az ország egyes helyein föllépett kolera tovább hurcoltassék, a belügyminiszter elrendelte, hogy az ilyen helyekről a *tengerentúlra* kivándorolni szándékozók az utazástól visszatartassanak. Ez annál inkább indokolt, mert a fertőzött helyekről kivándorlókat a rendőrhatalóságok már útközben visszautasítják; a mennyiben pedig a kikötőig mégis eljutnának, ott őket megfigyelés alá veszik és a hajószállásban megakadályozzák.

— **A közvetlen-kocsik közlekedését megszüntette** az osztrák cs. kir. államvasút, még pedig a tarnow-eperjes-budapesti, lemerg-miskolczi stb. irányokban. Ennek oka a kolera-veszély. A tarnow-budapesti kocsit ezentúl tehát, ideiglenesen, csak Orló—Budapest közt fog közlekedni.

— **Első pillantásunk** egy idegen lakásba való lépésünk alkalmával a padlóra esik, a melynek ennél fogva minden rendes háztartásban tisztának és ragyogónak kell lennie. A tisztelt háziasszonyok ne tartsanak azonban a kritizáló pillantásoktól, ha puhafapadlóikat a három óra alatt száradó és gyönyörű, örökös fényt kölcsönző Eglasine-padlófénymazással fényezik. Az Eglasine-padlófénymaz minden nagyobb festék- és fűszerkereskedésben kapható. Egyedüli gyáros: Eisenstädter Testvérek fénymazgyára, Bécs, IV/1. Ügyeljen a védjegyre, a mely egy páncélos lovagot ábrázol és minden dobozon látható.

— **Kirándulás.** Az eperjesi koll. tanítóképző harminczhárom növendéke, *Molitor* Gusztáv és *Woháner* Dezső tanárok vezetése mellett, sikerült kirándulást tenni a Magas-Tátrába. A kirándulók szept. 24-ikén indultak el. Tátrafüredről az 1680 m. magasságban lévő gyönyörű fekvésű Felkai-tóhoz gyalogoltak, az éjszakát a Sziléziai-házban töltötték. Másnap korán reggel a 2208 m. magas Lengyel-nyereg felé vették útjukat, a honnan rövid pihenés után a 2429 m. magas Kis-Viszokára jutottak. Ezen csúcs a Tátra szívében van. Gyönyörű kilátást nyújtott az égbenyúló csúcsok sorozata, a mely katlanokban csillogó tavak csoportja, a merész ereszkedésű völgyek változatossága. Teljes tisztaságában látszott a Ferencz József-csúcs, Tátra-csúcs, Tengersizem-csúcs, messze távolban a Kriván, más oldalon a Jégvölgyi-csúcs, Lomniczi-csúcs, Középorom, Nagyszalóki-csúcs stb. Lekötötte a tanulók figyelmét a szép Felkai-völgy, a Galiczia felé lejtő Poduplaskai-völgy, a görgeteggel, sziklatörmelékkel telt Nagytarpataki-völgy. A Kis-Viszokáról a Lengyel-nyeregére ereszkedtek le, onnan a Fagyos-tóhoz, innen hómezőkön, sziklatörmeléken vezető úton a 2290 m. magasságban lévő Rovátkához értek. Ezen keskeny szorosból szép a kilátás Galiczia és a Tarpataki-völgy felé. Útjukat a hosszú, szép természeti képekben gazdag Nagytarpataki-völgyben folytatták. Itt látták a gyönyörű vízeséseket, Tarajkáról gyönyörködtek a remek körképben. Tátra-Füredre meglepetésük után pedig hazafelé indultak. A napi 9 órai gyaloglást bőven kárpótlották a látottak. A magas sziklafalak, óriási hegycsúcsok, szakadékok teljes képét nyújtották az igazi havasoknak. Megismerték a Magas-Tátra növény- és állatvilágát, olyan ismereteket szereztek, a melyek maradandók lesznek, az emlékek pedig a legkedvesebbek közé fognak tartozni.

— **Az ügyvédség reformja.** Mint-hogy a Székely-féle javaslatból pár hónap múlva törvény lesz, mindazok, a kik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény rájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a dr. Dobó jogi szeminariumához (Kolozsvárt, Bolyai-u. 3.), melynek segítségével hat hét alatt letehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönzi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölő jeljegyzetét, melyekből otthon elkészült jelölteket rövid repitálulós kurzus során készíti elő. A „Jogi vizsgák letétele” cz., most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

— **Árverés és árlejtés a kassai gazdasági akadémiában.** A kassai gazdasági akadémia szeszgyára által 1910—11. évi kampagnban termelendő mintegy 350 hl. szeszre árverés hirdettetik. Ajánlatok október 25-ikéig benyújthatók. Ugyancsak az akadémia a tél folyamán a részére szükséges 2500 mm. burgonyára, 900 mm. tengerire, 60 mm. árpára s 1400 mm. kőszénre árlejtést hirdet. Ajánlatok október 25-ikéig benyújthatók. Részletes szállítási feltételek az akadémia igazgató-ságánál tekinthetők meg, miről a kassai keresk. és iparkamara az érdekelteket értesíti.

— **Félénk anyának, Sz.-ben.** Csak nemrég tudattuk e lapban, hogy a Fáy-féle szodeni ásványpasztillák a híres szodeni gyógyforrások gyártmányai és ezen források összes ásvány-alkatrészeit

tartalmazzák egy oly alakban, mely nagyon kellemesnek bizonyult. A források gyors hatása tehát magától érthető, és ha Önnek Fáy pasztilláit ajánlják, nyugodtan követheti ezen tanácsot.

SPORT.

Az Etve újabb sikere. Szept. 18-ikán vett részt az E. T. V. E. nyolcz tagja a *Budapesti Budai Tornaegyesület* orsz. atletikai viadalán. A versenyen két nagy érdek körül forgott a küzdelem: az egyik a Zsingor-vándordíj, a melyet a rendező egyesület nagynevű művezetőjének emlékére alapított. Ebben a versenyben győztes lett a *Magyar Atl. Club* egy ponttal a B. B. T. E. fölött, míg az E. T. V. E. harmadik helyre szorult a 13 számból álló klubközi küzdelemben. Annál sikeresebben szerepelt a másik csapatversenyben az E. T. V. E. diszkoszvető hatos csapata, amely 34-48 cm.-es átlagos dobásával egy szép bronzszobrot (Herakles tengerbe dobja a feleségét, Canova-másolat) nyert örökös tiszteletdíjjal. Ez a második tiszteletdíj, a mely ez év folyamán a nevezett egyesülettől az E. T. V. E.-hez jutott.

Football. Az E. T. V. E. újból résztvesz a *M. Labdarugó Szövetség* északi kerületének football-bajnokságáért 1910. őszén és 1911. tavaszán folyó labdarugó mérkőzésekben, a melyektől az intőzőség hibája miatt két évig távol tartotta magát. Az idei forduló mérkőzésekben igen gazdag lesz, mert hét egyesület jelentkezett rá: a *Debreczeni Torna-egyesület*, a *Kassai A. C.*, a *Sátoraljaújhegyi A. C.*, a *Miskolczi Sportegyesület*, a *Mateóczyi Sp. Egy.*, a *Kassai Munkás Torna-Egyesület* és az *E. T. V. E.* — A mérkőzések őszi sorrendjét az alábbiakban közöljük. A mérkőzések színhelye mindig a párban elül említett egyesület pályáján folyik le:

Szept. 18.	Miskolczi Sp.	—	K. A. C.
	S. A. C.	—	Mateóczyi Sp. E.
25.	D. T. E.	—	Miskolcz
	K. M. T. E.	—	K. A. C.
okt. 2.	K. A. C.	—	Mat. Sp. E.
	K. M. T. E.	—	Miskolcz
	S. A. C.	—	E. T. V. E.
9.	S. A. C.	—	K. A. C.
	Miskolczi Sp. E.	—	E. T. V. E.
	K. M. T. E.	—	D. T. E.
16.	S. A. C.	—	K. M. T. E.
	K. A. C.	—	D. T. E.
	Mat. Sp. E.	—	Misk. Sp. E.
23.	E. T. V. E.	—	K. A. C.
	D. T. E.	—	S. A. C.
	Mat. Sp. E.	—	K. M. T. E.
30.	D. T. E.	—	Mat. Sp. E.
	E. T. V. E.	—	K. M. T. E.
	Miskolczi Sp. E.	—	S. A. C.
nov. 1.	Mat. Sp. E.	—	E. T. V. E.
nov. 6.	E. T. V. E.	—	D. T. E.

Az eperjesi országos atletikai viadal. Az Eperjesi Torna- és Vivő-Egyesület vasárnap délután tartotta meg országos atletikai viadalát nagy és előkelő közönség élénk érdeklődése mellett. A verseny sikerét az elsőrangú fővárosi atléták részvétele már előre is biztosította, de a távolugrás eredménye egyenesen az esztendő legszenzációsabb viadalává avatta az eperjesi mitinget. Eperjes város távolugró-bajnokságában ugyanis *Schmidt Gusztáv*, a B. E. A. K. nagyszerű ugrója, 7 méter és 08 cm.-es ugrással új magyar rekordot teremtett. Schmidt olyan kivételes ugróképességnek adta a jelét az utolsó időkben tartott versenyekben, hogy szinte bizonyos volt, hogy az olyan régen várt hétméteres ugrást előbb-utóbb el fogja érni. A kitűnő atléta a hozzáfűzött reménységet, íme, valóra váltotta és csak örvendetesnek, atletikánk fejlődésére egészségesnek tartjuk, hogy ezt a gyönyörű eredményt a vidéken érte el. Schmidt eperjesi eredménye a legértékesebb valamennyi atletikai rekordunk között. Ugrásával különben megnyerte azt a díjat is, a melyet *Pertich Kálmán* ajánlott föl az első magyar hétméteres ugrásért. Az eperjesi verseny, Schmidt szenzációs eredményétől eltekintve is, pompásan sikerült. A győzelmek oroszánrészt természetesen a fővárosi atléták ragadták magukhoz, de igen respektábilis képességet és készséget mutattak a vidéki versenyzők is. Eperjes diszkoszdobás-bajnokságát *Antal Pál*, a fél angol mérőföldes síkfutás bajnokságát *Auerbach János* nyerte meg. A 100-jardos síkfutásban *Rácz Vilmos*, a rúdugrásban *Kazár Emil*, a magasugrásban *br. Wardener István* aratott könnyű győzelmet. A Magyar Atletikai

Szövetséget *dr. Speidl Zoltán* képviselte. A verseny részletes eredménye a következő:

Szászjardos síkfutás. Első *Rácz Vilmos* (B. E. A. K.) 10 és háromötöd mp., második *Speidl Bódog* (B. E. A. K.), harmadik *Szobota K.* (Kassai A. K.). — Három jarrdal biztosan nyerve.

Magasugrás-csapatverseny. Első az Eperjesi Torna- és Vivő-Egyesület 815 cm.-rel, második a Kassai Atletikai Klub 760 cm.-rel. Egyénileg első *br. Wardener Iván* (E. T. V. E.) 1 méter és 80 cm., második *Felsőbüki Nagy Miklós* (M. A. K.) 1 méter és 65 cm.

Füleslabda-hajtás és -dobás. Első *Gobonya Albin* (E. T. V. E.) 55-70 méter + 28-10 méter = 83-80 méter, második *Antal Pál* (E. T. V. E.).

Negyed angolmérőföldes síkfutás (junior). Első *Hirschfeld M.* (E. T. V. E.) 58 és kétötöd mp., második *Fülöp* (Kassai A. K.).

Svéd gerelydobás (junior). Első *báró Wardener Iván* (E. T. V. E.) 45 méter és 13 cm., második *Belyus* (E. T. V. E.) 43 méter és 52 cm.

Távolugrás Eperjes bajnokságáért. Első *Schmidt Gusztáv* (B. E. A. K.) 7 méter és 8 cm. (országos rekord), második *Csávossy L.* (B. E. A. K.) 6 méter és 54 cm., harmadik *báró Wardener Iván* 6 méter és 33 cm. — Schmidt csak kétszer ugrott, előbb 7 m. 4 cm.-t, majd 7 m. 8 cm.-t.

Diszkoszdobás Eperjes bajnokságáért. Első *Antal Pál* (E. T. V. E.) 38 méter és 40 cm., második *Kobulsky Károly* (Postás) 37 m. és 50 cm., harmadik *Gobonya A.* (E. T. V. E.) 36 méter és 25 cm.

Fél angolmérőföldes síkfutás Eperjes bajnokságáért. Első *Auerbach János* (M. A. K.) 2 perc 14 és négyötöd mp., második *Kribel A.* (E. T. V. E.).

Rúdugrás. Első *Kazár Emil* (M. A. K.) 2 méter és 60 cm., második *Hoffmann L.* (Debreczeni A. K.) 2 méter és 50 cm.

Stafétaverseny. 4x200 jard. Első a Budapesti Egyetemi Atletikai Klub (*Csávossy, Schmidt, Speidl, Rácz*) 1 perc és 26 mp., második a Nyiregyházi Torna- és Vivő-Egyesület, harmadik az Eperjesi Torna- és Vivő-Egyesület.

Junior stafétaverseny vidékieknek 100+200+300+400 méter. Első a Nyiregyházi Torna- és Vivő-Egyesület 1 perc 58 és egyötöd mp., második a Kassai Atletikai Klub.

Iffjúsági versenyszámok. 100-jardos síkfutás. Első *Kotányi K.* (Kassai A. K.) 10 és héttized mp.

Súlydobás. Első *Varga* 11 méter és 14 cm.

120 jardos gátfutás. Első *Vargha* 12 és háromötöd mp. (csak négy 90 cm. magas gátat kellett átugornia).

Füleslabda hajtás és dobás. Első *Wott R.* (E. T. V. E.) 53-56 méter + 26-06 méter = 78-62 méter.

Eperjesi Magyar Védőegyesület.

Rovatvezető: *Stark Zsigmond* egyes. titkár.

Az eperjesi ipar.

XI.

Agyagipar. Kályhakészítők és fazekasok.

Eperjesen kisiparilag is foglalkoznak cserépkályhakészítéssel.

Ezek között elsősorban *Mikstein és Krucsay* czég (Bástya utca 12.) említendő. Műhelyükben állandóan 6-8 munkást foglalkoztatnak; kéziőre vannak berendezve; a csempék kiégetésére a Népbank kályhagyárához hasonló, egyszerű lángkemenczével rendelkeznek, mely fatüzelésre van berendezve.

Készítenek tűzálló és közönséges agyagból előállított különféle színű csempéket; évenként circa 300 darab kályhát gyártanak.

Ezenkívül a közönséges fazekasárú készítésével is foglalkoznak.

Kolossy József (Zenész-utca) részben cserépkályhakészítéssel, főképpen pedig fazekasárú előállításával foglalkozik; műhelyében 8 munkást foglalkoztat. Sáros-megyében még egy-két évtizeddel ezelőtt nagyban virágzott a fazekasipar. Ez egyike azon kevés régi magyar iparágaknak, mely évszázadokon át nálunk fentartotta magát és csak a múlt század vége felé kezdett aláhanyatlani. Midőn ugyanis a zománczott öntöttvas- és később zománcos bádogedény-gyártással nagyban kezdtek foglalkozni, a törekeny agyagedény lassanként teljesen kiszorult a használatból.

Kolossy is egyike azon keveseknek, kik még az olcsó fazekasárút előállítják. A sárga agyag, melyet

Nagysáros környékén találnak, szolgál az itteni fazekasok anyagául. Ebből az agyagból lábbal hajtott fazekas-korongon készülnek az agyagedények, melyek száradás után könnyen olvadó mázanyagba mártatnak és 600-700° C.-nál kiégettetnek. Az égető-kemenczében — hasonló a régi paraszt búbos kemenczéhez — az égetés direkt falágon történik. E téren évszázadok óta sem javulás, sem fejlődés nem történt.

Míg külföldön, szemben a zománczos vasedényekkel, az agyagedénygyárosok az u. n. tűzálló főzőedényekkel vették föl a versenyt, addig nálunk a fazekasok, megmaradva régi, ósdi anyaguk és előállítási módjuk mellett, lassanként ki is fognak pusztulni.

Ez is egyik oka hanyatlásunknak és ipari visszamaradottságunknak, hogy az ipar fejlődésével kisiparosaink nem képesek lépést tartani.

Téglagyártás.

Városunkban az építőipar kezdő fellendülésével a téglagyártás is örvendetes fejlődési irányzatot mutat. Míg néhány év előtt 3 téglagyár, összesen legfeljebb évi 3 millió téglával képes volt a szükségletet ellátni, addig ma már 5 téglagyár évi 6-7 millió téglát produkál és úgyszólván teljes mennyiségben helyi építkezésekhez szállít.

Ennek a természetes fejlődésnek következménye, hogy helyben két évvel ezelőtt létesített körkemence után most már egy második téglagyári körkemence (*Rottmann Dezső*) létesül, mely évi 2 millió téglá produkálásával a szükséglet kielégítéséhez csak kedvezően fog hozzájárulni.

Bizonyos elmaradottságnak és éhietelenségnek a jele azonban, hogy a városi téglagyáron kívül gépi erővel egyik sem dolgozik, és hogy az újabban annyira elterjedt hornyolt cserép gyártásával egyik czég sem foglalkozik, és így kénytelenek a helybeli építési vállalkozók a cserépet messze vidékről hozatni

Időjárásunk

a szept. 24-ikétől szept. 30-ikáig terjedő időben.

Reggel 7 órakor — délel 2 órakor — este 9 órakor.

Hó, nap	Légnyomás	Hőmérséklet C°		Légmozgás	Felhőzet	Csapadék	
		maxim.	minim.			milliméter	minőség
IX. 24. r.	743.5	19.5	4.6	W2	0		
	d. 742.0						
	e. 741.8						
25. r.	741.0	15.6	6.4	W2	9		
	d. 742.0						
	e. 744.7						
26. r.	749.8	15.5	4.2	SE 2	0		
	d. 750.6						
	e. 750.8						
27. r.	749.8	17.0	1.5	0	0		dér
	d. 747.1						
	e. 745.8						
28. r.	744.0	19.5	4.5	SW 1	3		
	d. 742.4						
	e. 743.0						
29. r.	743.3	18.5	9.0	0	4		
	d. 743.9						
	e. 744.0						
30. r.	743.7	19.0	3.5	0	10		dér
	d. 742.3						
	e. 742.4						

Vasúti menetrend.

Érvényes 1910. évi október 1-től.

Orló—Eperjes—Budapest:

Orló ind.	—	—	855 de	135 du	—	745 e
Hétfárs.	—	—	610 r	942	223	832
Kisszeben	—	—	633 de	1005	246	856
Eperjes vár.	—	—	704	1037	320	928
EPERJES érk.	—	—	709	1042	325	933
EPERJES ind.	1205 e	450 r	722	1057	355	818 e 950
Abos érk.	1233	520	753	1125	420	845
Abos ind.	1244	530	827	1127	423	852
Kassa érk.	103	600	845	1152	450	915
Kassa ind.	110	611	912	1225 du	521	926
Budapest érk.	700 r	100 du	240 du	845 e	1050 e	630 r 815 r

Budapest—Eperjes—Orló:

Budapest ind.	1000 e	800 e	1015 e	625 de	810 r	120 du	215 du
Kassa érk.	329 r	408 r	705 r	1149	339 du	656 e	925 e
Kassa ind.	345 r	450 r	730 de	1227 du	420 du	710	1042 e
Abos érk.	406	514	755	1248	451	728	1105
Abos ind.	414	521	831	1250	459	737	1109
EPERJES érk.	437	602 de	900	114	527	805	1138
EPERJES ind.	445	635	—	124	537	—	—
Eperjes vár. érk.	451	641	—	129	543	—	—
Kisszeben érk.	525	715	—	200	613 e	—	—
Hétfárs.	547	737	—	217	635	—	—
Orló	—	825	—	300	715	—	—

Eperjes—Bártfa:

Eperjes ind.	735 de	128 du	540 du
Bártfa érk.	945	835	730 e

Bártfa—Eperjes:

Bártfa . . . ind. 530 r 120 du 800 e
Eperjes érk. 707 „ 330 du 942 „

Szepesség felé indul a vonat:

Eperjes megálló ind.	—	704 r	1037 de	320 du	—
EPERJES. érk.	—	709 „	1042 „	325 „	—
EPERJES ind.	—	450 r	722 „	1057 „	355 „ 645 e
Abos . . . érk.	—	520 „	753 „	1125 „	420 „ 717 „
Abos . . . ind.	409 r	533 „	759 „	1235 du	107 du 425 „ 729 „
Margittafalu érk.	443 „	614 „	844 de	108 „	154 „ 510 „ 802 „
„ „ „ „	650 „	650 „	915 „	138 „	— 545 „ 845 „
„ „ „ „	835 „	835 „	1050 „	315 „	— 725 e —
Szepesolaszi „	513 „	652 „	918 „	134 „	234 „ 545 du 827 „
„ „ „ „	805 „	805 „	1040 „	305 „	305 „ 625 e 905 „
Igló . . . „	545 „	727 „	953 „	203 „	311 „ 620 „ 854 „
„ „ „ „	815 „	815 „	1035 „	210 „	425 „ 730 „ 945 „
Poprád . . .	625 „	817 „	1050 „	240 „	417 „ 720 „ 930 „
Csorba . . .	703 „	910 „	1140 „	333 „	502 „ 812 „ —
Ruttka . . .	906 „	1220 du	200 du	535 „	807 e 1042 „ —
Zsolna . . .	932 „	115 „	245 „	600 e	857 „ 1120 „ —
„ „ „ „	1208 du	455 „	—	835 „	1246 „ 300 „ —
Zsolna . . . ind.	1003 r	320 „	320 „	—	1239 „ 1239 „ —
Pozsony . . . érk.	527 du	730 e	730 e	—	545 r 545 r —
Wien . . . „	655 e	913 „	913 „	—	729 „ 729 „ —

Szepesség felől érkezik a vonat:

Wien . . . ind.	—	740 e	—	745 r	745 r	915 r
Pozsony . . .	—	1002 „	—	912 „	912 „	145 du
Zsolna . . . érk.	—	334 „	—	133 du	133 du	609 e
Oderberg . . . ind.	—	120 „	350 e	932 r	—	1125 de 514 du
Zsolna . . .	—	400 r	725 r	1203 du	153 „	326 du 738 e
Ruttka . . .	—	444 „	812 de	1228 „	230 „	415 „ 810 „
Csorba . . .	—	745 „	1141 „	225 „	503 „	735 e 1008 „
Poprád . . .	633 r	830 „	1230 du	300 „	545 „	820 „ 1040 „
Igló . . .	731 „	928 „	135 „	334 „	653 e	907 „ 1114 „
Szepesolaszi „	732 „	1002 „	212 „	400 „	731 „	938 „ 1140 „
Margittafalu „	758 „	1032 „	242 „	423 „	805 „	1006 „ 1207 „
Abos . . . érk.	826 „	1114 „	324 „	454 „	848 „	1042 „ 1241 „
Abos . . . ind.	831 „	1250 du	330 „	459 „	1109 „	1109 „ 414 r
EPERJES érk.	900 „	114 „	354 „	527 „	1138 „	1138 „ 437 „
„ megálló „	—	129 „	—	543 „	—	451 „

Ezenkívül szerdán és szombaton Iglóról ind. 440 reggel, Eperjesre érkezik 900 reggel.
A Wienbe 655 este érkező és a Wienből 915 reggel induló vonatok Galántán át mennek.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványviz.

ÜDÍT, GYÓGYÍT. ÜDÍT, GYÓGYÍT.

Vese- és hólyagbajknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: Bein Simon czégnél, Eperjes.

3, esetleg 2 egymásba nyíló,
csinosan bútorozott **utcai szoba**
kiadó — Rózsa-utca 4. sz. alatt.

Felölös szerkesztő: Dr. Obetkó Dezső. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

NYILTÉR.*

Vesebajknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór- és Lithium-tartalmu gyógyszer

SALVATOR

Kitűnő sikerrel használtatik. Kiváló óvszer a vörhenynél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.

Húgyhajtó hatása. Kellemes ízű. Vasmentes. Könnyen emészthető. Teljesen tiszta. Állandó összetételű.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Elsőrangú gyógyszer és diétetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palaczk . . . 32 fillér.
1/4 „ „ „ „ . . . 40 „
1/8 „ „ „ „ . . . 48 „

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palaczkok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palaczk . . . 6 fillér.
1/4 „ „ „ „ . . . 7 „
1/8 „ „ „ „ . . . 9 „

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

A n. é. közönség szives figyelmébe!

Távollétem alatt előfordult, hogy egy eddig még ismeretlen kéz, nevem alatt, kezdő írással írott levelezőlapokat küldött hölgyközönségünk egyes tagjainak, melyeken nevemben felszólította a hölgyeket, hogy «miután velem megelégedve nincsenek, engem többé rendelkezéseikkel ne háborgassanak».

Én semmiféle ilyen leveleket nem írtam, nem is írhattam, egyrészt, mert vásárló hölgyeim közt eddig nem tapasztaltam a legcsekélyebb elégedetlenséget sem, másrészt, mert nem is voltam ezen időben Eperjesen; ezen, kenyéririgységet eláruló írásokat tehát hazugnak, aláírást hamisítottak, tartalmukat pedig alaptalannak nyilvánítottam, és felkérem a t. hölgyközönséget, hogy ezen rosszakaratú leveleknek semmi hitelt ne adjon.

Tisztelettel Rosenthal Janka.

Értesítés.

Egyházamban fölmerült közel hatéves küzdelmem — bármennyire túlerővel szemben — végre mégis egy általam elfogadható elégtételt vívott ki! Úgy mint: «Az eperjesi ág. hitv. evang. I. egyház közgyűlése belátja, hogy a jegyzőkönyveiben dr. Mosánszky Titusz ellen foglalt vádak tévedésből eredtek s elismeri, hogy dr. Mosánszky Titusz fellépése az egyház érdekében történt s abban őt a legjobb szándék vezette.»

Ezen rehabilitálást nyilvánosságra hozni kötelességemnek tartottam egyrészt azért, mert hát ezen ügy, mely Draskóczy Lajos tanár úr személyével is összekapcsolt, a társadalomban annak idején nagy feltűnést keltett, mely — eléggé tévesen — ellenem irányult. Másrészt teszem ezt azért, mert az a meggyőződésem, hogy, ha azon kiválóan rendkívüli ügyben igazam mégis csak győzni tudott, bármennyire is lehetetlennek állították azt, úgy kell, hogy az eset most irányadó legyen egyébként is igazamnak a megítélésében.

Teljes tisztelettel dr. Mosánszky Titusz.

Mikor a falevél hullik s nedvesre fordul az idő,

az érzékenyebb embernek különösen gondoskodnia a meghűléstől. Megbecsülhetetlen szolgálatot tesz nekik ebben Fay valódi sződeni ásványpasztillája, de természetesen csak a valódi. A ki a kipróbált előírás szerint használja, biztos lehet felőle, hogy az időjárás befolyásától, ha különben vigyáz magára, semmi baja sem eshet. Fay valódi sződeni pasztillája dobozoként csak 1 kor. 25 fillérbe kerül, de vigyázni kell rá, hogy ne adjanak hamisítványt.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W.Th. Guntzer cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/1, Grosse Neugasse 17.

* Az e rovat alatt foglaltakért felelősséget nem vállal a Szerk.

Mindazok, kik szeretett családfőnk

Sitányi József úr

elhúnytaival bennünket ért mérhetetlen fájdalom- és gyászban szives részvétükkel s személyes megjelenésükkel osztozkodva résztvenni és őt utolsó útjára elkísérni kegyesek voltak, fogadják ezúton is halás köszönetünk őszinte nyilvánítását.

Eperjes, 1910. szept. 26.

A gyászoló család nevében:

Sitányi Lajos.

A Lócsei-út 8. szám alatti, újonnan épült házban

emeleti és földszinti lakás

azonnal bérbeadó.

Tudakozódni lehet ugyanott.

Czigarettázók figyelmébe!

A legjobb minőségű, Vergé-papirosból készült szivarkahüvely a

YILDIZ ANTINICOTIN,

mely az égésnél nem feketedik és semmi gliczerint nem tartalmaz, mint kiváló minőség a maga nemében, mert a szívásnál érezhető édes ízével a dohányzást nagyon kellemessé teszi.

Kapható az egyedüri elvált Eperjesen

BEIN SIMON fűszer- és csemegekereskedő

100 drbonkint 36 fillérért. 1000 drb vételénél arkedvezmény.

Kossuth Lajos-u. 44. sz. ház

eladó.

Az elismert

legjobb

legelterjedtebb

magyar napilap

AZ UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Rákóczi-út 54.

Főmunkatársak: Herczeg Ferencz, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor.

Felelős szerkesztő Gajári Ödön. Szerkesztőtárs dr. Ágai Béla.

Előfizetési árak: 1 óra 2 K. 40 f., negyedévre 7 kor., félévre 14 kor., egész évre 28 kor.

Legnagyobb kitüntetés! Arany államérem: Nürnberg 1906.

Globus Fém-tisztítókivonat

jobban tisztít mint mindenféle más.

Fém-tisztítószer

Legnagyobb kitüntetés! „Grand Prix”: St.-Louis 1904.

kivonat.
 hatóság közhírré
 viselt id Bortnyik
 által ügygondnokolt
 ni 200 kor. töké-
 erjesi kir. törvény-
 rjes sz. kir. város
 r., 534. hr. sz., 20.
 évén álló felerészre
 delte, és hogy a
 tober hó 12-ikén
 helyiségében meg-
 a 25 és 26. §§-ai
 pénzül 67 korona
 értékpapírokból a
 h. n. 25. §-a értel-
 5.
 Suhajda s k.,
 kir. tszéki bíró.
 vezető

A „Világ” karácsonyi ajándéka.
 A «Világ» politikai napilap előfizetői közt 1910. évi
 deczemb. karácsonyi ajándékokat
 10-ikén :
 sorsol ki. És pedig:

Egy előfizető kap	1000	koronát.
Két	500	„
Öt	200	„
Tíz	100	„
Száz	50	„
250	20	„
500	10	„

Az ajándék nem készpénz, hanem utalvány, a mely-
 vel előkelő üzleteknél vásárolni lehet.
 Részletes ismertetés a «Világ» bármely számában.
 A «Világ» előfizetési árai:
 Egész évre 28 kor. | Negyedévre 7 K. — f.
 Félévre 14 „ | Egy hónapra 2 „ 40 „
 Előfizetőink minden szerdán díjtalanul kapják a
 «Politechnikai Szemlét»-t, mint a «Világ» rendes heti-
 mellékletét, és kedvezményes árban, 2 kor. 40 fill.-ért,
 a «Divat-Szalont»-t.

A Szebeni-út 30. szám alatti
ház és kert
 elköltözés folytán szabad kézből eladó.
 Bővebbet Kovaliczky Pál gyógyszerárban,
 Eperjes, Fő-u. 142.

Keserűvíz-vásárlásainál kérjen határozottan
KIRÁLY
 keserűvizet. Az elrontott gyomrot 2—3
 óra alatt teljesen rendbehozza.
 A legjobb és legolcsóbb.
 Kapható az összes helybeli fűszerkereskedésekben.
 A „Király”-keserűvíz forrásvállalata:
 Erzsébet királyné-sósfürdő, Budapest-Kelenföld.

ttel értesíteni
 gy a Glatz
 etet,
 mint 100 éve
 em.
 érd. közönség
 nához tartozó
 re végezsem.
 eg minél hat-
 esen kérem,
 S UTÓDA
 ster,
 a gör. katolikus
 SZ., templom mögött

Mindennemű
KEZTYŰT
 mérték szerint készít;
 legdivatosabb
KEZTYŰT
 raktáron tart nagy választékban.
KEZTYŰT
 tisztításra és javításra elfogad
Amster Simon
 keztyű- és kötszergyár
 Eperjes, Fő-utca 42.

UNGHVARY JOZSEF
 SZÖLŐVÉDELMI, GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJÁBAN
CZEGLED (PÉSTMÉGYE)
 Nagyobb mennyiségű
nemes gyümölcsfa-
 csemete, bogyógyümölcsűek,
 vadoncok, kerti soványok,
sima és gyökeres szőlővesszők
 stb. kaphatók.
 Tessenek kimerítő árjegyzéket kérni.

A jóhírnevű, tisztán lefejtett, 1908. évi termésű, Gyöngyös-visontai
:: fehér asztali-borok ::
 50 litertől felfelé hordókban kaphatók a
Sárosvárm. Gazdák Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezeténél
 Eperjesen, Szebeni-út 16.
 100 liter ára 44 kor. Kristálytisztán lefejtve, seprűmentes.
 Ezen szövetkezetnél vásárolhat mindenki, tehát nem-tag is!

lytonégői.
 00 m³-ig.
 ég
 Bodenbach.
 mely:
Társas
 perjes.

 Használat előtt. Használat után.
 Ilyen csodálatos változást idéz elő a
KOLA-DULTZ
 a természet legjobb agy- és ideg-tápláléka.
 Hangulat, gondolkodás, tevékenység, valamint a test
 minden mozgása az agyvelőtől függnek.
 Bágyadság, fejfájás, levertség, kimerültség és álta-
 lános testi gyöngeség a hiányzó életerő jelei. Ha Ön
 állandóan egészséges és vidám akar lenni, ha egészsé-
 ges idegekre és jó emlékezőtehetségre vágyik, ha a
 munkát és fáradságot élvezetül akarja tekinteni, úgy
 szedjen Kola-Dultzot. Ez az ideg- és agyvelő termé-
 szetes tápláléka, mely egyúttal a vért javítja és fiatalítja
 és így erőt, életet nyújtva, a test minden szervére hat.
 Kola-Dultz **életkedvet és munkakedvet ad**
 és az ifjúság érzetét az egészséggel és tetterővel, me-
 melyek sikert és boldogságot eredményeznek.
 Szedje egy ideig naponta a Kola-Dultzot, mely meg-
 erősíti idegeit, eltűnik minden gyöngeség és hatása
 alatt erősnek és egészségesnek fogja magát érezni.
 Kolát orvosi tekintélyek az egész világon ajánlják
 és szegényházakban s idegszanatóriumokban használják.
Kérjen ingyen Kola-Dultzot!
 Most alkalmat nyújtok Önnek arra, hogy idegeit
 megerősítse. Irjon nekem egy levelezőlapot az Ön pon-
 tos címével és én azonnal küldök **ingyen** és bérmentve
 egy csomag Kola-Dultzot, mely elegendő lesz arra, hogy
 megismerje hatását és méltányolni tudja kiválóságát.
 Ha hatásával meg van elégedve, úgy rendelhet töb-
 bet. De rögtön irjon, mielőtt elfelejt.
 Főraktár: **Dultz Miksa**, Budapest, VII., Abt.
 80., Dohány-utca 29. szám.

NAGYENYED = fe forduljon minden érdeklődő,
 Alsófehér m. ki súlyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra!
Gyümölcsfacsemeték
 Sétányfák, Díszcserjék, Túlevelűek, Kerítésnövények, Bogyógyümölcsűek stb.
SZŐLŐOLTVANYOK (I-rendű árú)
 európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.)
FISCHER és Társai.
 faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Őszi trágyázás!
 Valódi védjegyű
THOMAS-SALAK
 a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!
 Minden zsák tar-
 talomjelzéssel van
 :: ellátva. ::
 Óvakodjunk
 a hamisítá-
 soktól!
 Csak akkor
 valódi, ha
 ilyen zsák-
 ban van és
 :: eredeti ::
 ólomzár van
 rajta.

 Garantiert reine gemahlene
 STERN-MARKE
 Thomasschlacke
 a Thomasphosphatfabriken, Berlin
 = vezérképviselője =
Kalmár Vilmos
 Budapest, VI., Andrassy-út 49. sz.
 Képviselőlet és raktár: Weiser Ede, Kassa.

Csemegeszőlőt

elsőrendűt 3 koronájával,
másodrendű, enni való szőlőt 2 koronájával 5 kgr.-os postacsomagokként szállít

Lőrinczy-telep
: Békéscsabáról. :

Soha többé!

szappant nem cserélek, mióta a Bergmann-féle Steckenpferd-Lilomtejszappant (védjegye: nádparipa) Bergmann és Társa Elba melletti tetscheni gyárából használom, mivel egyedül ez az összes gyógyszappanok között a leghatásosabb szeplők ellen s szép, puha és lágy arcbőr ápolására. Darabja 80 fillér. Kapható minden gyógyszertárban és drogériában.

AZ ANKER

LET- ÉS JÁRADÉK-BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.

Vagyon 1909. év végén: 186 millió korona.

Kifizetések a társaság fennállása óta:
376 millió korona.

Nyereségosztalék a biztosítottak részére 1910-ben a biztosítás tartamához képest az évi díjnak 9%—39 2% -ig.

A társaság elvállal jutányos díjak és előnyös feltételek mellett élet-, kiházasítási- és járadék-biztosításokat. □

A rokkantsági együttes biztosítás által munkaképtelenség esetén (tekintet nélkül arra, hogy az betegség vagy baleset által következett be) a díjfizetés alóli felmentés áll be, azonkívül — a biztosítás teljes fentartása mellett — a biztosított tőkének 5% vagy 10% -a fizetetik ki évenként rokkantsági járadék gyanánt.

Mindennemű felvilágosítással készségesen szolgál a Sárosmegyei főügynökség, Eperjes:
HARTMANN GYULA.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sós borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beürzőségi szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor. Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és nő-szappan a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

— Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. —

Fő-szétválasztás:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

— Vidéki megrendelések naponta posta-utánvetéssel teljesíthetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

"Berson"

gummisarkok
még is a legjobbak!
Mindenütt kaphatók.

MAGYARÁZAT.

Hogy mennyire köztudomású a közönség előtt az a tény, hogy

kolerajárvány

veszélyének esetén a tisztaság mellett

legjobb óvszer

ESTERHÁZY-COGNAC,

annak legjobb bizonyítéka a rendkívüli fogyasztás.

Hivatalosan, közjegyzőileg meg van állapítva, hogy az Esterházy-cognacgyár két 1,752,000 liter bor termelő-Egrot-féle főzőkészüléke foglalt magában. Ez az óriási szám legjobb bizonyítéka annak, hogy a közönség tudja, mivel védekezzenek a

kolera ellen.

Ez a magyarázata a rendkívüli nagy fogyasztásnak.

Az Esterházy-cognac mindenütt kapható!

Központi iroda: BUDAPEST, V., Csáky-utca 14. sz.

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz, mint a márvány,

Ha fehér „Keil-Lakk“-ot veszünk
S vele mindent jól befestünk,
Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk“, azurkék,
Kertibútor fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil-Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kaphatók:

VAJDICSKA KÁLMÁN czégnél, Eperjesen.

Igló: Fogyasztási Szövetkezet. — Kassa: Ifj. Novelly Sándor Utóda. — Kiszében: Kasewits J. János.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétválasztási raktár:

„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógyszertárakban.
Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszertárakban.

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított